

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Polityka pieniężna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Monetary Policy			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Przedmiot z grupy podstawowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	30
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Dr Robert Huterski
Treści kształcenia	Istota, ewolucja i współczesne formy pieniądza. Rynek pieniężny i walutowy a polityka pieniężna. Stopa procentowa w polityce pieniężnej. Mechanizmy kreacji pieniądza oraz pomiar jego ilości. Teorie popytu na pieniądź. Cele i instrumenty polityki pieniężnej banku centralnego. Podstawy modelowe polityki pieniężnej w gospodarce zamkniętej. Zagraniczne uwarunkowania polityki pieniężnej. Rozwinięcie modeli polityki pieniężnej w gospodarce otwartej. Podstawy polityki pieniężnej w unii walutowej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość systemu instytucjonalnego, uwarunkowań decyzji co do celów oraz wyboru instrumentów ich realizacji w polityce pieniężnej. Rozumienie potencjalnych skutków gospodarczych i społecznych różnych wariantów polityki pieniężnej. Umiejętność interpretacji zmian w najważniejszych parametrach polityki pieniężnej oraz oddziaływania otoczenia międzynarodowego na krajową politykę pieniężną.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Rzutnik multimedialny
Literatura obowiązkowa	A Kaźmierczak, Polityka pieniężna w gospodarce otwartej, Wydawnictwo Naukowe PWN 2008
Literatura uzupełniająca	Wybór aktualnych artykułów z prasy finansowej
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny na ocenę, pytania opisowe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość zarządcza			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management Accounting			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia- przedmiot grupy podstawowych			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	15
	ćwiczenia		30		15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Sławomir Sojak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunkowości zarządczej Rachunkowość w gospodarce rynkowej. Rozwój rachunkowości zarządczej. Rola rachunkowości zarządczej w procesie decyzyjnym. Proces podejmowania decyzji</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów sprawozdawczych (koszty rodzajowe, funkcjonalne, kalkulacyjne). Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów decyzyjnych Zachowanie się kosztów z zależności od wielkości produkcji (koszty stałe i zmienne) Koszty istotne (relevant costs) decyzji krótkoterminowych Koszty utracone (sunk costs) Koszty utraconych możliwości (opportunity costs) Koszty (i przychody) krańcowe Kryteria klasyfikacyjne dla celów kontrolnych (koszty standardowe)</p> <p>Szacowanie kosztów dla celów decyzyjnych Metody statystyczne (metoda wielkości ekstremalnych, metoda wizualna, analiza regresji liniowej)</p> <p>Analiza progu rentowności Ilościowy i wartościowy próg rentowności. Graficzna interpretacja progu rentowności. Modyfikacje podstawowego modelu analizy progu rentowności (próg rentowności z wyłączeniem kosztów o charakterze niepieniężnym, uwzględnianie podatku dochodowego w analizie progu rentowności). Analiza progu rentowności dla kilku okresów. Analiza progu rentowności dla produkcji wieloasortymentowej. Analiza progu rentowności w warunkach inflacji. Analiza rentowności projektów</p>

	<p>Analiza wrażliwości zysku Wielkości graniczne modelu. Margines bezpieczeństwa. Dźwignia operacyjna. Dźwignia finansowa. Dźwignia połączona. Mnożniki zysku.</p> <p>Koszty i przychody relewantne podejmowanych decyzji Podstawowe zasady klasyfikowania kosztów istotnych podejmowanych decyzji. Wykorzystanie kosztów istotnych w podejmowaniu decyzji specjalnych (decyzja typu: czy rozpocząć produkcję nowego wyrobu?, decyzja typu: rozpocząć produkcję według wariantu A czy B?, decyzja typu: jaką ustalić cenę na dodatkowe zamówienie?, decyzje w przypadku ograniczonych zdolności wytwórczych, wymiana środków trwałych i wyposażenia).</p> <p>Decyzje cenowe Optymalna cena sprzedaży. Kosztowe formuły cen (koszty całkowite plus marża, techniczny koszt wytworzenia plus marża, koszt zmienny plus marża, koszt plus zysk od kapitału, koszty istotne plus marża (dolne granice cen).</p> <p>Krótkoterminowe decyzje optymalizacyjne Decyzje optymalizacyjne w przypadku występowania ograniczenia jednego czynnika produkcyjnego. Decyzje optymalizacyjne w przypadku ograniczenia większej liczby czynników produkcyjnych.</p> <p>Decyzje inwestycyjne Wartość bieżąca netto (NPV). Wpływy pieniężne netto. Koszt kapitału . Analiza wrażliwości projektu inwestycyjnego. NPV w przypadku ograniczonych zasobów kapitałowych. Stopa zyskowności inwestycji. Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR). Okres zwrotu. Stopa zwrotu.</p> <p>Budżetowanie kosztów, przychodów i wyników Elementy budżetu (budżet sprzedaży, produkcji, zużycia i zakupu materiałów, robocizny, amortyzacji, energii, kosztów wydziałowych i ogólnego zarządu, kosztów wytworzenia, wydatków inwestycyjnych, sprawozdanie finansowe pro forma). Światowe tendencje w zakresie budżetowania.</p> <p>Rachunkowość centrów odpowiedzialności Rodzaje ośrodków odpowiedzialności. Pomiar odpowiedzialności (odchylenia od budżetu, ROI, RI).</p> <p>Wycena transferów w podmiotach zdecentralizowanych i powiązanych - krajowych Ceny transferowe w przedsiębiorstwach krajowych i wielonarodowych. Rodzaje cen transferowych. Generalna reguła kształtowania cen transferowych.</p> <p>Wycena transferów w podmiotach zdecentralizowanych i powiązanych - wielonarodowych Zróżnicowanie systemów podatkowych a ceny transferowe. Zróżnicowanie poziomu kursu walut a ceny transferowe. Zróżnicowanie poziomu inflacji a ceny transferowe.</p> <p>Aspekty strategiczne rachunkowości zarządczej Rachunkowość w zarządzaniu wartością przedsiębiorstwa. Strategiczna karta wyników.</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Celem nauczania przedmiotu Rachunkowość zarządcza jest zaznajomienie studentów z rolą rachunkowości w procesie podejmowania i kontroli decyzji podczas zarządzania firmą w warunkach wolnego rynku. Efektem kształcenia powinny być</p>

	<p>umiejętności i kompetencje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizowania wpływu kosztów na efektywność funkcjonowania jednostek gospodarczych, • wyciągania wniosków z informacji zarządczych, • podejmowania decyzji menedżerskich: operatywnych (krótkoterminowych) i inwestycyjnych (długoterminowych), • budżetowania w jednostkach gospodarczych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach) zagadnień teoretycznych wspartych przykładami praktycznymi.
Literatura obowiązkowa	S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , TNOiK, Toruń 2003
Literatura uzupełniająca	<p>A. Jarugowa, W. A. Nowak, A. Szychta, <i>Rachunkowość zarządcza. Koncepcje i zastosowania</i>, wyd. II, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2001.</p> <p>S. Sojak, <i>Ceny transferowe. Teoria i praktyka</i>, PWN 2001.</p> <p>K. Świdorska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Difin, Warszawa 2003.</p> <p>I. Sobańska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Beck, Warszawa 2004.</p> <p>E. Nowak (red.), <i>Strategiczna rachunkowość zarządcza</i>, PWE, Warszawa 2008.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin testowy z elementami rozwiązania krótkich zadań.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Portfel inwestycyjny			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Portfolio			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia – przedmiot z grupy podstawowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		3 pkt.			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr Michał Polasik
Treści kształcenia	Inwestowanie na rynku kapitałowym; Rodzaje prostych i złożonych instrumentów inwestycyjnych; Koncepcja i instrumenty finansowe portfela inwestycyjnego; Etapy tworzenia struktury portfela inwestycyjnego; Teorie portfela dwóch i wielu spółek; Teoria portfela z uwzględnieniem instrumentów wolnych od ryzyka; Teoria użyteczności w analizie portfela; Modele rynku kapitałowego i zarządzanie portfelem – model jednowskaźnikowy, model CAPM i model APT; Zarządzanie portfelem inwestycyjnym i mierniki jego jakości.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Szczegółowe poznanie instrumentów inwestycyjnych; Zrozumienie istoty ryzyka związanego z inwestycjami finansowymi; Zrozumienie pojęcia dywersyfikacji i pojęcia portfela inwestycyjnego; Znajomość głównych teorii analizy portfelowej i modeli rynku kapitałowego; Poznanie praktycznej strony stosowania metod zarządzania portfelem inwestycyjnym i dywersyfikacji ryzyka inwestycyjnego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Multimedialna prezentacja komputerowa, folie.
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> • K. Jajuga, T. Jajuga, <i>Inwestycje: instrumenty finansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa</i>, PWN, Warszawa

	<p>2009.</p> <ul style="list-style-type: none"> • T. Jajuga, T. Słoński, <i>Finanse spółek: długoterminowe decyzje inwestycyjne i finansowe</i>, Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 1997. • Z. Głodek, <i>Zarządzanie finansami przedsiębiorstw</i>, PWE, Warszawa 2004.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • J. Czekaj, Z. Dresler, <i>Zarządzanie finansami przedsiębiorstw</i>, PWN, Warszawa 2009. • A. Dembny, <i>Budowa portfeli ograniczonego ryzyka</i>, CeDeWu, Warszawa 2005. • W. Jurek, <i>Konstrukcja i analiza portfela papierów wartościowych o zmiennym dochodzie</i>, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 2004. • W. Tarczyński, <i>Fundamentalny portfel papierów wartościowych</i>, PWE, Warszawa 2002. • A. Elder, <i>Zawód - inwestor giełdowy : psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005.
Forma zaliczenia	Egzamin w formie pisemnej zawierający: część testową, część pytań otwartych oraz zadania obliczeniowe.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza portfela inwestycyjnego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Portfolio Analysis			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Michał Pietrzak
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota inwestowania na rynku kapitałowym. 2. Wycena instrumentów rynku finansowego. 3. Koncepcja portfela inwestycyjnego. Zastosowanie teorii portfela dwóch i wielu spółek. 4. Konstrukcja portfela z uwzględnieniem instrumentów wolnych od ryzyka. 5. Modele rynku kapitałowego. Model jednopskaźnikowy, model CAPM i model APT.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność samodzielnego wykonania analiz związanych z inwestycjami finansowymi. Znajomość głównych teorii analizy portfelowej oraz umiejętność zastosowania modeli rynku kapitałowego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, platforma Moodle, oprogramowanie: Excel, Gretl, R-Cran.
Literatura obowiązkowa	<p>K. Jajuga, T. Jajuga, <i>Inwestycje: instrumenty finansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa</i>, PWN, Warszawa 2009.</p> <p>W. Tarczyński, <i>Fundamentalny portfel papierów wartościowych</i>, PWE, Warszawa 2002.</p> <p>K. Jajuga, <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, PWN, Warszawa 2007</p> <p>W. Tarczyński, <i>Zarządzanie ryzykiem : podstawowe zagadnienia</i>, PWE, Warszawa 2001.</p>

Literatura uzupełniająca	<p>W. Jurek, <i>Konstrukcja i analiza portfela papierów wartościowych o zmiennym dochodzie</i>, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 2004.</p> <p>T. Jajuga, T. Słoński, <i>Finanse spółek: długoterminowe decyzje inwestycyjne i finansowe</i>, Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 1997.</p> <p>W. Tarczyński, <i>Inżynieria finansowa</i>, Placet, Warszawa 1999.</p>
Forma zaliczenia	Praca zaliczeniowa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Prawo finansowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial law			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia – grupa przedmiotów kierunkowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	30
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr Robert Huterski
Treści kształcenia	<p>Prawo finansowe w systemie prawa. Instytucje prawa finansowego. Prawne podstawy funkcjonowania systemu bankowego – banku centralnego, nadzoru bankowego, systemu gwarantowania depozytów, banków państwowych, spółek akcyjnych, banków spółdzielczych, instytucji kredytowych. Czynności bankowe – pojęcie i klasyfikacja, czynności bankowe sensu largo. Prawne podstawy wybranych produktów i usług bankowych – rachunek bankowy, pożyczka bankowa, kredyt, gwarancja, akredytywa, elektroniczne instrumenty płatnicze. Zabezpieczenia wierzytelności bankowych – rzeczowe, obligacyjne, weksle. Bankowy tytuł egzekucyjny. Szczególne prawa i obowiązki banków. Prawne podstawy działalności ubezpieczeniowej – nadzoru ubezpieczeniowego, funduszu gwarancyjnego, rzeczownika ubezpieczonych, zakładów ubezpieczeń, towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, pośredników ubezpieczeniowych, agentów ubezpieczeniowych i brokerów. Rodzaje i klasyfikacja ubezpieczeń. Umowa ubezpieczenia. Elementy prawa dewizowego. Elementy prawa podatkowego. Elementy prawa e-finansów – zasady zawierania umów i płatności na odległość, podpis elektroniczny, ochrona klienta instytucji finansowych, ochrona programów komputerowych i baz danych.</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozumienie podstaw prawnych funkcjonowania instytucji finansowych; analizowania i oceny umów związanych z prowadzeniem działalności instytucji finansowych; zabezpieczania prawnego przed ryzykiem na rynku finansowym; rozumienia prawnych aspektów prowadzenia e-biznesu; rozumienia konsekwencji naruszania przepisów prawa finansowego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Rzutnik multimedialny, wyciągi z aktów prawnych, artykuły z prasy bieżącej
Literatura obowiązkowa	A. Majchrzycka-Guzowska, Finanse i prawo finansowe, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	A. Borodo, Polskie prawo finansowe. Zarys ogólny, TNOiK, Toruń 2005.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny z pytaniami opisowymi

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunek kosztów			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Cost Accounting			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia-przedmiot z grupy kierunkowych			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	30
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	30
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Sławomir Sojak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunku kosztów</p> <p>Rola rachunku kosztów w rachunkowości finansowej i zarządczej.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów:</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów sprawozdawczych (koszty rodzajowe, funkcjonalne, kalkulacyjne).</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów decyzyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zachowanie się kosztów z zależności od wielkości produkcji (koszty stałe i zmienne) – Koszty istotne (relevant costs) decyzji krótkoterminowych – Koszty utracone (sunk costs) – Koszty utraconych możliwości (opportunity costs) – Koszty (i przychody) krańcowe <p>Kryteria klasyfikacyjne dla celów kontrolnych (koszty standardowe)</p> <p>Rachunek kalkulacyjny kosztów:</p> <p>Ewidencja i rozliczanie kosztów. Wycena produktów i produkcji pomocniczej. Przedmiot kalkulacji. Rodzaje i metody kalkulacji kosztów jednostkowych (podziałowa kalkulacja kosztów, doliczeniowa kalkulacja kosztów). Rachunek kosztów działań - Activity Based Costing (ABC))</p> <p>Modele rachunku kosztów:</p> <p>Rachunek kosztów pełnych. Rachunek kosztów zmiennych. Wielostopniowy rachunek kosztów. Rachunek kosztów standardowych.</p> <p>Nowe tendencje w rozwoju rachunku kosztów</p>

	Rachunek kosztów docelowych. Rachunek kosztów jakości. Teoria ograniczeń i rachunkowość przerobu
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania przedmiotu <i>Rachunek kosztów</i> jest zaznajomienie studentów z rolą rachunku kosztów w rachunkowości finansowej (dla celów sprawozdawczych) i rachunkowości zarządczej, a więc w procesie podejmowania i kontroli decyzji podczas zarządzania firmą w warunkach wolnego rynku. Po kursie tego przedmiotu studenci powinni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umieć rozróżniać koszty niezbędne dla celów sprawozdawczych od kosztów potrzebnych dla celów decyzyjnych, • znać sposoby wyceny kosztów, • znać podstawowe metody kalkulacji kosztów jednostkowych, • znać podstawowe modele rachunku kosztów.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach) zagadnień teoretycznych wspartych przykładami praktycznymi.
Literatura obowiązkowa	<p>S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i>, TNOiK, Toruń 2003. S. Sojak, <i>Rachunek kosztów. Wybrane zagadnienia</i>, TNOiK, Toruń 2000. S. Sojak, H. Józwiak, <i>Rachunek kosztów docelowych</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004</p>
Literatura uzupełniająca	<p>I. Sobańska, <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Beck, Warszawa 2003. A. Jarugowa, W. Nowak, A. Szycha, <i>Rachunkowość zarządcza. Koncepcje i zastosowania</i>, wyd. II, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2001. K. Świdorska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Difin, Warszawa 2003. M. Ciecchan-Kujawa, <i>Rachunek kosztów jakości. Wykorzystanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005. Kaplan R., Cooper R., <i>Zarządzanie kosztami i efektywnością</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin testowy z elementami rozwiązania krótkich zadań.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF)			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Reporting Standards			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia-przedmiot z grupy kierunkowych			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	Wykład	studia	30	studia	30
	Ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Janina Stankiewicz
Treści kształcenia	<p>1. Znaczenie i konieczność harmonizacji zasad rachunkowości w świecie. Działania w zakresie standaryzacji i unifikacji rachunkowości.</p> <p>2. Ustawa o rachunkowości – polska regulacja krajowa rachunkowości z 1994 r. (ze zmianami) a Rozporządzenie 1606 Parlamentu Europejskiego w sprawie stosowania Międzynarodowych Standardów sprawozdawczości Finansowej. Budowa standardu i proces jego uzgadniania .</p> <p>3. Koncepcje, założenia i zasady rachunkowości u podstaw sprawozdań finansowych. Założenia koncepcyjne MSR. MSR1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”. Sprawozdanie finansowe według ustawy o rachunkowości.</p> <p>4. MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”; przejście na stosowanie MSSF jako podstawy sprawozdań finansowych</p> <p>5. Omówienie i prezentacja Standardów dotyczących aktywów jednostki oraz porównania z przepisami ustawy rachunkowości:</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 2 „Zapasy”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 17 „ Leasing”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 40 „ Nieruchomości inwestycyjne”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 36 „ Utrata wartości aktywów „</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 38 „ Wartości niematerialne i prawne”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSSF 6 „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych”</p> <p>6. Koszty i przychody oraz wynik finansowy w MSR i MSSF w porównaniu do praktyki i zapisów w ustawie o rachunkowości</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 18 „Przychody”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 11 „ Umowy o usługę budowlaną</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 12 „Podatek dochodowy”</p> <p style="padding-left: 20px;">MSR 20 „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej”</p>

	<p>MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” 7. Standardy dotyczące sprawozdawczości finansowej oraz polityki rachunkowości MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych” MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” MSSF 8 „Segmenty operacyjne” 8. Analiza porównawcza treści wybranych pozostałych standardów: MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” MSSF 2 „Płatności w formie akcji” MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” MSSF 7 „Instrumenty finansowe- ujawnianie informacji”</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Duża grupa spółek publicznych przygotowuje sprawozdania finansowe w oparciu o MSSF. Po wykładzie tym studenci będą posiadali wiedzę na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roli i funkcjonowania Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, zakresu jej kompetencji i praw oraz działań, - prezentacji układu i struktury oraz celów MSSF i MSR oraz UoR odnośnie sprawozdań finansowych; - Istoty, funkcji i konsekwencji MSSF dla praktyki rachunkowości, a także będą potrafili dokonać analizy wybranych MSSF i MSR
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje i analiza tekstów standardów
Literatura obowiązkowa	<p>1. <i>Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF) 2007</i>, IASB, wydane przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, 2007 r. oraz nowo przyjmowane standardy - www.mofnet.gov.pl 2. <i>Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF/MSR) a ustawa o rachunkowości – podobieństwa i różnice</i>, wyd. drugie rozszerzone i zaktualizowane, SKwP 2006 3. I. Olchowicz, A. Tłaczała, <i>Sprawozdawczość finansowa według krajowych i międzynarodowych standardów</i>, Difin 2008 4. <i>Ustawa o rachunkowości z 1994 r. ze zmianami</i>, tekst jednolity Dz. U. Nr 152 z 2009 r. ze zmianami,</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. A. Helin, <i>Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości</i>, Fundacja Rozwoju Rachunkowości, Warszawa 2000 2. A. Jarugowa, T. Martyniuk (red.), <i>Komentarz do ustawy o rachunkowości. Rachunkowość – MSR - Podatki</i>, ODDK, Gdańsk 2002. 3. J. Gierusz (red.), <i>Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Rachunkowości. analiza porównawcza</i>, ODDK, Gdańsk 2002 3. Artykuły (bieżące) w „Rachunkowości” innych czasopismach Nowe pozycje książkowe oraz artykuły</p>
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie instytucjami kredytowymi			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management of Financial Institutions			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Standard kształcenia grupa - przedmiotów kierunkowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordinator przedmiotu	Dr Michał Buszko
Treści kształcenia	<p>Przedmiot obejmuje tematykę zarządzania instytucjami kredytowymi, w tym porusza w szczególności zagadnienia związane z zarządzaniem aktywami i pasywami instytucji kredytowych, zarządzaniem ryzykiem oraz funduszami własnymi.</p> <p>Tematyka zajęć obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i definicja instytucji kredytowych. Instytucje kredytowe a inne instytucje finansowe. 2. Podstawy prawne działalności instytucji kredytowych 3. Sprawozdania finansowe instytucji kredytowych i ich analiza 4. Ocena efektywności instytucji kredytowych 5. Zarządzanie portfelem kredytowym 6. Zarządzanie depozytami

	<p>7. Zarządzanie luką płynności</p> <p>8. Zarządzanie funduszami własnymi. Tworzenie kapitału regulacyjnego</p> <p>9. Zarządzanie wybranymi produktami bankowymi</p> <p>10. Zarządzanie ryzykiem rynkowym, operacyjnym oraz kredytowym w instytucjach kredytowych</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Przedmiot ma na celu dostarczenie słuchaczom teoretycznej oraz praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania instytucjami kredytowymi. Po skończonych zajęciach słuchacze będą potrafili analizować oraz oceniać sprawozdania finansowe banku, interpretować wskaźniki finansowe związane z działalnością bankową. Ponadto uczestnicy zajęć poznają techniki zarządzania aktywami i pasywami instytucji kredytowych ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania portfelem kredytowym oraz depozytowym. W ramach kursu studenci otrzymają również wiedzę związaną z zarządzaniem różnymi rodzajami ryzyka towarzyszącego działalności instytucji kredytowych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Zajęcia prowadzone będą przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnych. Będą one obejmowały teorię, a także prezentację oraz analizę przykładów praktycznych</p>
Literatura obowiązkowa	<p>1. M. Zaleska (red.), <i>Współczesna bankowość</i>, Difin, Warszawa 2007.</p> <p>2. D. Korenik (red.), <i>Innowacyjne usługi banku</i>, PWN, Warszawa 2006.</p> <p>2. P. Niedziółka, <i>Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w banku</i>, Difin, Warszawa 2002.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>W. Hogan (et. al), <i>Management of Financial Institutions</i>, John Wiley & Sons Australia, 2004</p>
Forma zaliczenia	<p>Test jednokrotnego wyboru</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Międzynarodowe systemy podatkowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International tax systems			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	12
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr Robert Huterski
Treści kształcenia	Założenia systemów podatkowych. Założenia polityki podatkowej Unii Europejskiej. Analiza porównawcza systemów podatkowych krajów Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zróżnicowanie struktur obciążeń podatkowych i problemy harmonizacji podatków pośrednich i bezpośrednich. Metody unikania podwójnego opodatkowania. Bilateralne i multilateralne porozumienia w sprawie unikania podwójnego opodatkowania. Podatki a protekcjonizm w gospodarce wymianie międzynarodowej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość przyczyn zróżnicowania systemów podatkowych w skali światowej i unijnej. Rozumienie barier w zacieśnianiu integracji europejskiej w odniesieniu do podatków oraz wpływu braku postępu w tym zakresie na inne obszary integracji. Przyswojenie podstawowych rozwiązań w zakresie unikania podwójnego opodatkowania. Rozumienie znaczenia krajowych polityk podatkowych dla rozwoju międzynarodowej wymiany gospodarczej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Rzutnik multimedialny
Literatura obowiązkowa	K. Wach, Systemy podatkowe Unii Europejskiej, Oficyna Ekonomiczna, 2005.
Literatura uzupełniająca	Wybór aktualnych artykułów z prasy fachowej
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny, pytania opisowe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie finansowe przedsiębiorstw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Corporate Financial Strategies			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia		15		8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		6			
Katedra		Zarządzania Finansami			
Koordynator przedmiotu		dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK			
Treści kształcenia		Pomiar korzyści z uwzględnieniem czasu. Decyzja jako relacja korzyści i czasu. Podstawy analizy ryzyka i dywersyfikacji kapitału. Cele przedsiębiorstwa w przedsiębiorstwie. Strategie finansowe realizowane w przedsiębiorstwie. Metody ograniczania ryzyka. Metody punktu progowego. Analiza wrażliwości. Metoda scenariuszy. Metoda określania dynamiki wzrostu sprzedaży. Metoda zintegrowanego planowania finansowego. Klasyczny model stabilnego wzrostu. Określanie docelowej struktury kapitału. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o wskaźniki płynności, podstawowych relacji pomiędzy majątkiem i kapitałami. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o rynkowe relacje pomiędzy kapitałami w przedsiębiorstwie. Oddziaływanie decyzji operacyjnych i finansowych na rentowność kapitału przedsiębiorstwa. Teoria obojętności dywidendy. Teoria różnicowania podatkowego. Teoria preferowania dywidendy. Resztowy (rezydualny) model dywidendy. Wykup własnych akcji i ich umorzenie.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje		Przyswajanie wiedzy z zakresu miejsca przedsiębiorstwa na rynku kapitałowym. Poznanie wiedzy z zakresu optymalnego sposobu pozyskiwania kapitałów finansujących działalność przedsiębiorstw. Poznanie efektywnych sposobów lokowania kapitałów w składniki majątku. Wyrobienie u studentów umiejętności rozpoznawania, a następnie kształtowania strategicznych decyzji z zakresu struktury majątku i struktury kapitału podmiotu gospodarczego. Zdobywanie wiedzy z zakresu ustalania proporcji podziału zysku na dywidendę i zysk zatrzymany, ich wpływu na rentowność przedsiębiorstwa. Poznanie problemów z zakresu leasingu i łączenia się przedsiębiorstw. Nabycie umiejętności opracowywania sprawozdań pro forma.			
Stosowane pomoce dydaktyczne		Wykład w formie prezentacji, folii, wykorzystanie sprawozdań finansowych, raportów rocznych zarządu, dane GUS, GPW.			
Literatura obowiązkowa		1. Kołosowska B., Tokarski A., Tokarski M., Chojnacka E., <i>Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw</i> , Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006. 2. Dębski W., <i>Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstwa</i> , PWN, Warszawa 2005. 3. Machała R., <i>Praktyczne zarządzanie finansami firmy</i> , PWN, Warszawa 2004. 4. Rutkowski A., <i>Zarządzanie finansami</i> , PWE, Warszawa 2006.			
Literatura uzupełniająca		1. Brigham E., J. F. Houston, <i>Podstawy zarządzania finansami</i> , PWE, Warszawa 2005. 2. Dulinić A., <i>Struktura i koszt kapitału w przedsiębiorstwie</i> , PWN, Warszawa 2001. 3. Pluta W., <i>Planowanie finansowe</i> , PWE, Warszawa 2003. 4. J. Gryko, M. Kluzek, J. Kubiak, T. Nowaczyk, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Wyd. AE w Poznaniu, Poznań, 2008.			

	<i>Finansowanie rozwoju przedsiębiorstwa</i> , pod red., M. Panfila, Difin, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Syllabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	Ubezpieczenia społeczne				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Social Insurance				
Kierunek	Finanse i Rachunkowość				
Specjalność	Finanse				
Stopień studiów	II				
Rok studiów	II				
Semestr studiów	III				
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	6
Sposób zaliczenia (E,Z)	Egzamin				
Liczba punktów ECTS	4,0				
Katedra	Zarządzania Finansami				
Koordynator przedmiotu	dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK				
Treści kształcenia	<p>Zabezpieczenie społeczne jako podstawowa dziedzina polityki społecznej</p> <p>Elementy składowe zabezpieczenia społecznego</p> <p>Techniki administracyjno-finansowe zabezpieczenia społecznego</p> <p>System ubezpieczeń społecznych</p> <p>Zasada zaopatrzeniowa</p> <p>Ewolucja i ogólne zasady świadczeń pomocy społecznej.</p> <p>Model repartycyjny systemu emerytalnego</p> <p>Model kapitałowy systemu emerytalnego</p> <p>Model mieszany systemu emerytalnego.</p> <p>Przesłanki wdrażania reformy systemu ubezpieczeń społecznych</p> <p>Podstawowe założenia i cele reformy emerytalnej</p> <p>Zasady funkcjonowania nowego systemu emerytalnego</p> <p>Piony ubezpieczenia społecznego</p> <p>Świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego.</p>				
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Przyswajanie wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych.</p> <p>Poznanie podstawowych relacji zachodzących pomiędzy zjawiskami społecznymi zachodzącymi we współczesnym świecie.</p> <p>Zdobycie umiejętności interpretacji danych finansowych dotyczące polskiego systemu emerytalnego.</p> <p>Realizacja powyższych celów powinna przebiegać w sposób podporządkowany wyrobieniu u absolwentów umiejętności poznawania działań państwa w obszarze zabezpieczenia społecznego. Poznanie nowej terminologii w tym zakresie. Nabycie umiejętności rozpoznawania technik stosowanych przez nowoczesne państwo w zakresie ubezpieczenia społecznego.</p>				
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład w formie prezentacji, folii, dane sprawozdawcze KNF, ZUS, GUS.				
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szumlicz T., <i>Ubezpieczenie społeczne. Teoria dla praktyki</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2006. 2. Muszalski W., <i>Ubezpieczenie społeczne</i>, PWN, Warszawa 2006. 3. B. Kołosowska, <i>Skutki finansowe reformy systemu emerytalnego w Polsce</i> Wyd. UMK, Toruń 2004. 4. T. Sowiński, <i>Finanse ubezpieczeń emerytalnych</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2009. 				
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jędrasik-Jankowska I., <i>Ubezpieczenie społeczne. Tom I i II</i>, LexisNexis, Warszawa 2003. 2. <i>Ubezpieczenia w Unii Europejskiej</i>, pod red. J. Monkiewicza, Poltext, Warszawa 2003. 3. <i>Polityka społeczna</i>, pod red., G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, PWN, Warszawa 2007. 4. K. Kołodziejczyk, <i>System emerytalne w Ameryce Łacińskiej od repartycji</i> 				

	<i>do kapitalizacji, WSB, Poznań 2004.</i>
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Fundusze inwestycyjne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Funds			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		9			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordinator przedmiotu	Dr Dorota Krupa
Treści kształcenia	<p>Historia i geneza funduszy inwestycyjnych.</p> <p>Podmioty zaangażowane w funkcjonowanie funduszy inwestycyjnych (TFI, depozytariusz, agent transferowy).</p> <p>Tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych – rodzaje, różnice i charakterystyka.</p> <p>Cele i zasady polityki inwestycyjnej funduszy inwestycyjnych.</p> <p>Klasyfikacje funduszy inwestycyjnych.</p> <p>Konstrukcje funduszy inwestycyjnych.</p> <p>Szczególne rodzaje funduszy inwestycyjnych według polskiego prawa.</p> <p>Rozwój rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce pod względem prawnym i instytucjonalnym.</p> <p>Organizacje wspierające funkcjonowanie i rozwój rynku funduszy inwestycyjnych w USA, Europie.</p> <p>Rynek funduszy inwestycyjnych w USA i Europie.</p> <p>Zalety i wady inwestowania w fundusze inwestycyjne.</p> <p>Rodzaje opłat i prowizji pobieranych przez fundusze inwestycyjne. Ryzyka związane z inwestowaniem w fundusze inwestycyjne.</p>

	Funkcjonowanie zagranicznych funduszy inwestycyjnych w Polsce.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> – rozumienie zasad funkcjonowania funduszy inwestycyjnych; – rozumienie zasad działania podmiotów zaangażowanych w funkcjonowanie funduszy inwestycyjnych; – rozumienie specyfiki poszczególnych rodzajów i konstrukcji funduszy inwestycyjnych; – znajomość rodzajów funduszy inwestycyjnych zgodnych z polskim ustawodawstwem.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje w programie PowerPoint, Internet.
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> – D. Krupa, <i>Zamknięte fundusze inwestycyjne</i>, CeDeWu, Warszawa 2008. – K. Gabryelczyk, <i>Fundusze inwestycyjne. Rodzaje. Zasady funkcjonowania. Efektywność</i>, Oficyna ekonomiczna, Kraków 2006.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> – D. Dawidowicz, <i>Fundusze inwestycyjne. Rodzaje typy, metody pomiaru i ocena efektywności</i>, CeDeWu, Warszawa 2008. – J. Kropiwnicki, <i>Fundusze inwestycyjne. Prawna ochrona interesu uczestników</i>, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2009. – K. Gabryelczyk, U. Ziarko-Siwiek (red.), <i>Inwestycje finansowe</i>, CeDeWu, Warszawa 2007. – Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych. – Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. – Ustawa z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.
Forma zaliczenia	Pisemna: test jednokrotnego wyboru i 2 pytania otwarte

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Współczesne trendy na rynku usług finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Contemporary Trends of Financial Market Services			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i Doradztwo Finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	Wykład	studia	30	studia	17
	Ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	6
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS					

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Prof. L. Dziawgo
Treści kształcenia	<p>Najnowsze procesy i zjawiska na rynku usług finansowych. Idee, implementacje, możliwości i ograniczenia – przykłady. Wskazanie na permanentną ewolucję współczesnego rynku finansowego. Analiza ewolucji w kontekście wyzwań i zagrożeń.</p> <p>Zagadnienia szczegółowe:</p> <p>Procesy społeczne i gospodarcze oddziałujące na rynek finansowy</p> <p>Społeczna Odpowiedzialność Biznesu na rynku finansowym</p> <p>Wealth Management i Private Banking</p> <p>Nowe koncepcje oferowania usług finansowych – np. „Open Product Architecture”</p> <p>Innowacje finansowe – nowe produkty strukturyzowane</p> <p>Nowe regulacje rynku usług: dyrektywa MIFiD</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność dynamicznego postrzegania rynku finansowego. Umiejętność identyfikacji, rozumienia i ewentualnego wykorzystania zmian. Umiejętność

	wskazywania potencjalnych wyzwań i zagrożeń.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, analizy eksperckie, badania rynku
Literatura obowiązkowa	L. Dziawgo, Eco-offers of banks & investment funds, 2003; J. Szambelańczyk (red.) Globalny kryzys finansowy I jego konsekwencje w opinii ekonomistów polskich, Związek Banków Polskich I Ernst & Young, 2008; L. Dziawgo, Private banking, WoltersKluwer 2006
Literatura uzupełniająca	L. Dziawgo (red.) Współczesne finanse. Stan i perspektywy rynku bankowego, UMK 2008; D. Dziawgo (red.) Współczesne finanse. Stan i perspektywy rynku finansowego, UMK 2008
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Bankowość elektroniczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Electronic banking			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	--	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6 pkt.			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr Michał Polasik
Treści kształcenia	Pojęcie i klasyfikacja bankowości elektronicznej; Ewolucja bankowości elektronicznej; Bankowość internetowa na świecie; Historia rozwoju bankowości elektronicznej w Polsce i stan obecny; Uregulowania prawne funkcjonowania bankowości elektronicznej; Polski rynek bankowości elektronicznej – banki i klienci; Strategie oferowania bankowości elektronicznej; Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju bankowości elektronicznej; Bankowość elektroniczna dla firm - bankowość internetowa a home-banking; Systemy płatnicze w Polsce i Europie – koncepcja SEPA; Elektroniczne instrumenty płatnicze; Bezpieczeństwo elektronicznych płatności i transakcji bankowych; Perspektywy i wyzwania dla rozwoju bankowości elektronicznej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zrozumienie istoty bankowości elektronicznej; Znajomość terminologii i pojęć z zakresu bankowości elektronicznej i systemów płatniczych; Zrozumienie działania najważniejszych systemów płatniczych na świecie; Znajomość koncepcji SEPA oraz standardu EMV; Znajomość głównych technologii

	wykorzystywanych w bankowości elektronicznej; Wiedza na temat rynku bankowości elektronicznej z punktu widzenia banków i klientów; Znajomość rynku kart płatniczych i płatności mobilnych; Umiejętność oceny bezpieczeństwa elektronicznych operacji finansowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Multimedialne prezentacje komputerowe, pokaz działania systemów internetowych w trybie on-line z użyciem rzutnika komputerowego, pokaz urządzeń służących do autoryzacji transakcji (tokeny, karty kodów i karty kryptograficzne przyniesione na zajęcia)
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> • M. Polasik, <i>Bankowość elektroniczna. Istota – stan – perspektywy</i>. CeDeWu, Warszawa 2007. • P.G. Matuszyk, A. Matuszyk, <i>Instrumenty bankowości elektronicznej</i>, CeDeWu, Warszawa 2007. • A. Gospodarowicz (red.), <i>Bankowość elektroniczna</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • J. Górka, <i>Konkurencyjność form pieniądza i instrumentów płatniczych</i>, CeDeWu, Warszawa 2009. • B. Świecka, <i>Bankowość elektroniczna</i> (wyd. II), CeDeWu, Warszawa 2008. • M. Kisiel, <i>Internat a konkurencyjność banków w Polsce</i>, CeDeWu, Warszawa 2005. • A. Borcuch, <i>Pieniądz elektroniczny. Pieniądz przyszłości - analiza ekonomiczno-prawna</i>, CeDeWu, Warszawa 2007. • J. Grzywacz, <i>Bankowość elektroniczna w działalności przedsiębiorstwa</i>. Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2004. • Czasopisma: <i>Bank i Kredyt</i>, <i>Gazeta Bankowa</i>. • Portale internetowe: Bankier.pl, PRnews.pl, Money.pl
Forma zaliczenia	Egzamin w formie pisemnej, zawierający część testową i część pytań otwartych.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Instrumenty finansowe i relacje inwestorskie			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		drugiego stopnia			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	14
	ćwiczenia		-		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, projekt – case study			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Danuta Dziawgo, prof. UMK
Treści kształcenia	Pieniądz, jego funkcje i formy. Podział rynku finansowego. Instrument finansowy - definicja, istota, geneza, rozwój, klasyfikacja. Charakterystyka poszczególnych instrumentów rynku finansowego (m.in. depozyty i kredyty bankowe, akcje i instrumenty z nimi powiązane, obligacje, bony, czek, weksle, jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, instrumenty pochodne, sekurytyzacja, produkty strukturyzowane). Indeksy giełdowe – konstrukcje i cel ich tworzenia. Wtórny obrót papierami wartościowymi. Klasyfikacja zorganizowanego obrotu wtórnego papierami wartościowymi w Polsce, zgodna z regulacjami UE. Ryzyko inwestowania w poszczególne instrumenty finansowe. Credit-rating.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Cel - syntetyczne przypomnienie studentom kończącym kierunki ekonomiczne o najważniejszych kwestiach związanych z instrumentami finansowymi oraz uaktualnienie ich wiedzy. Z kolei absolwenci kierunków nieekonomicznych na przedmiocie tym przyswoją podstawy, które będą im niezbędne do zrozumienia zagadnień analizowanych na innych przedmiotach finansowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacje w programie PowerPoint, uzupełniane zapisami na tablicy, projekt – case study
Literatura obowiązkowa	Dziawgo D., Rynek finansowy, SKwP, Warszawa 2007. Niedziółka D., Relacje inwestorskie, PWN, 2008.
Literatura uzupełniająca	Dziawgo D., Credit-rating, PWN, Warszawa 1998.
Forma zaliczenia	wykład - egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Wycena opcji			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Options Pricing			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	Studia	15	studia	8
	ćwiczenia	Stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr Ewa Dziawgo
Treści kształcenia	<p>Wykład: Model wyceny opcji z czasem dyskretnym. Model wyceny opcji z czasem ciągłym. Model wyceny opcji: walutowych, indeksowych, na akcje (z prawami do dywidendy oraz bez praw do dywidendy), na kontrakty futures, procentowych. Obciążenia modelu wyceny. Analiza wartości greckich parametrów.</p> <p>Ćwiczenia: Model wyceny opcji z czasem dyskretnym. Model wyceny opcji z czasem ciągłym. Model wyceny opcji: walutowych, indeksowych, na akcje (z prawami do dywidendy oraz bez praw do dywidendy), na kontrakty futures, procentowych. Obciążenia modelu wyceny. Analiza wartości greckich parametrów.</p> <p>Projekty: - projekty nie są przewidziane w programie.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Wdrożenie do umiejętności wyboru odpowiednich metod wyceny opcji w zależności od rodzaju instrumentu bazowego.</p> <p>Umiejętność interpretacji wartości greckich parametrów.</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe
Literatura obowiązkowa	E. Dziawgo, <i>Modele kontraktów opcyjnych</i> , Wydawnictwo UMK, Toruń 2003. K. Jajuga, <i>Zarządzanie ryzykiem</i> , Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	J. Hull, <i>Kontrakty terminowe i opcje – wprowadzenie</i> , WIG-PRESS, Warszawa 2002. W. Tarczyński, <i>Instrumenty pochodne</i> , PWE, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin testowo-opisowy, zaliczenie ćwiczeń: kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Finansowanie rynku nieruchomości			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Real Estates Market Financing			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Ewa Siemińska, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Rynek nieruchomości jako segment rynku finansowego Specyfika nieruchomości i rynku nieruchomości w kontekście wymagań kapitałowych zawieranych transakcji. Cykle koniunkturalne rynku nieruchomości, Uczestnicy rynku nieruchomości, Bariery w rozwoju rynku nieruchomości Segmentacja rynku, Rynek pierwotny i wtórny, Inwestowanie w nieruchomości, Motywy inwestowania, Ryzyko, Inwestorzy, Strategie inwestowania, Metody oceny efektywności, źródła i techniki finansowania Tradycyjne i nowoczesne instrumenty finansowe dostępne dla inwestorów zainteresowanych rynkiem nieruchomości; ich zalety i wady. Kapitałodawcy (banki uniwersalne i hipoteczne) Zdolność kredytowa potencjalnych klientów banków – jej istota i pomiar Ryzyko finansowania rynku nieruchomości i zarządzanie nim poprzez zastosowanie tradycyjnych i nowoczesnych metod zarządzania ryzykiem. Wady i zalety sekurytyzacji Istota kryzysu subprime i jego przyczyny, przesłanki dla Polski</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wiedza z zakresu głównych instrumentów finansowych dostępnych dla inwestorów zainteresowanych rynkiem nieruchomości; ich zalet i wad oraz ewentualnych zagrożeń dla

	<p>różnych pośrednich i bezpośrednich uczestników partycypujących w finansowaniu rynku nieruchomości. Powstanie tego rynku spowodowało zapotrzebowanie m.in. na usługi finansowe oraz doradcze w zakresie finansowo-podatkowym dla różnych uczestników tegoż rynku. Stąd nauczanie tego przedmiotu na studiach ekonomicznych o kierunku finanse i rachunkowość jest bardzo aktualne i użyteczne. Jest wyrazem teoretycznego wsparcia problematyki nieruchomości, a także przybliży zdobycie nowego zawodu z tej dziedziny</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Aktywność studentów podczas zajęć inspirują dyskusje nad wybranymi zagadnieniami; praktyczne przykłady dot. omawianych zjawisk na rynku nieruchomości, prezentacja najnowszych raportów nt. zmian zachodzących w różnych sektorach rynku nieruchomości</p>
Literatura obowiązkowa	<p><i>Nieruchomości zagadnienia prawne</i>, red. H. Kisilowska, LexisNexis, Warszawa 2009. <i>Cykle rynku nieruchomości a sektor bankowy</i>, red. E. Kucharska-Stasiak, FRKH, Warszawa 2008 M. Bryx, <i>Rynek nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2006 E. Kucharska-Stasiak, <i>Nieruchomość w gospodarce rynkowej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>Wprowadzenie do zarządzania nieruchomościami</i>, pod red. Bryxa M., Poltext, Warszawa 2004. <i>Prawo nieruchomości</i>, red. J. Kopyra, Poltext, Warszawa 2009 P. Niedziółka, <i>Kredytowe instrumenty pochodne a stabilność finansowa</i>, SGH, Warszawa 2009 <i>Globalny kryzys finansowy i jego konsekwencje w opiniach ekonomistów polskich</i>, red. J. Szambelańczyk, ZBP, 2009 Ustawa o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. t.j. 2004 r. D.U. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm. <i>Rynek nieruchomości i jego podmioty</i>, red. E. Gołąbeska, WSzFiZ, Białystok 2007. <i>Nieruchomość jako przedmiot inwestowania i zarządzania</i>, red. E. Gołąbeska, WSzFiZ, Białystok 2007. <i>Strategie inwestowania w nieruchomości</i>, red. K. Dziworska, T. G. Geurts, P. Lorens, Urbanista, Warszawa 2007 <i>Wybrane aspekty finansowania i organizacji rynku nieruchomości</i>, red. M. Bryx, SGH, Warszawa 2006 <i>Inwestycje i nieruchomości</i>, red. A. Nalepka, AE w Krakowie, 2006 <i>Tendencje zmian rynku nieruchomości w procesie integracji Polski z UE</i>, red. E. Kucharska-Stasiak, UŁ, Łódź, 2007 Bryx M., Matkowski R., <i>Inwestycje w nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2001 M. Wójciak, <i>Metody oceny ryzyka kredytowego</i>, PWE, Warszawa 2007. <i>Finansowanie Nieruchomości</i>, kwartalnik ZBP</p>
Forma zaliczenia	<p>Praca pisemna</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Etyka na rynku finansowym			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		drugiego stopnia			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	8
	ćwiczenia		-		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Danuta Dziawgo, prof. UMK
Treści kształcenia	Kultura rynku finansowego a etyka na rynku finansowym. Kreatywna a agresywna rachunkowość. Oszustwo księgowo. Analiza przypadku Enronu w kontekście podważenia zaufania do sensu istnienia sprawozdania finansowego i sensu istnienia instytucji audytora. Przypadki fałszowania sprawozdań finansowych w Europie i w Polsce. Przykłady manipulowania poszczególnymi pozycjami sprawozdania finansowego. Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna. Kodeksy etyczne w rachunkowości i w finansach oraz kodeksy dobrych praktyk.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Uświadomienie, że na straży etyki w biznesie stoi rachunkowość, która raportuje wartości powstałe w toku działalności gospodarczej. Uświadomienie, że etyka skutkuje także w wymiarze finansowym. Zainspirowanie studentów do własnych przemyśleń nt. ich postaw etycznych w życiu codziennym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacje w programie PowerPoint, uzupełniane zapisami na tablicy
Literatura obowiązkowa	Galata S., Biznes w przestrzeni etycznej, Difin, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	Gasparski W., Wykłady z etyki biznesu, Warszawa 2004. Rybak M., Etyka menedżera: społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa, PWN, Warszawa 2004. Wąsowski W., Kreatywna rachunkowość: fałszowanie sprawozdań finansowych, Difin, Warszawa 2005.
Forma zaliczenia	Przygotowanie opracowania nt. znaczenia etyki na rynku finansowym

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Giełdowe instrumenty pochodne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Exchange-traded derivatives			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin – wykład, zaliczenie – ćwiczenia			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordinator przedmiotu	Dr Ewelina Sokołowska
Treści kształcenia	Charakterystyka rynku terminowego i jego instrumentów. Definicja i rodzaje instrumentów pochodnych: kontrakty forward, future, opcje, swapy, warranty. Istota i motywy zawierania transakcji terminowych. Giełdowy rynek instrumentów pochodnych. Uczestnicy rynku instrumentów pochodnych. Metody zawierania giełdowych transakcji terminowych. Instrumenty pochodne a ryzyko. Klasyfikacja ryzyka i jego pomiar. Istota i cel stosowania strategii inwestycyjnych: hedging, spekulacja, arbitraż. Strategie inwestowania w instrumenty pochodne. Tendencje zmian światowego giełdowego rynku instrumentów pochodnych. Perspektywy rozwoju giełdowego rynku instrumentów pochodnych w Polsce i na świecie.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	rozumienie i stosowanie instrumentów pochodnych; rozumienie funkcjonowania rynków terminowych; rozumienie zadań giełdy na rynkach terminowych; rozumienie funkcjonowania uczestników rynków terminowych; umiejętność pomiaru ryzyka na rynku finansowym, rozumienie stosowania spekulacji, arbitrażu, hedgingu na rynku terminowym; umiejętność stosowania strategii inwestycyjnych i kształtowania odpowiednich profili ryzyka inwestycyjnego.
Stosowane	Prezentacje multimedialne, analizy eksperckie

pomoce dydaktyczne	
Literatura obowiązkowa	E. Wiśniewska, Giełdowe instrumenty pochodne, Cedewu, Warszawa 2007, J. Hull, Kontrakty terminowe i opcje-wprowadzenie, WIG PRESS, Warszawa 1998
Literatura uzupełniająca	W. Tarczyński, Instrumenty pochodne na rynku kapitałowym, PWE, 2003, K. Jajuga, T. Jajuga, Instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa, PWN, Warszawa 2006
Forma zaliczenia	egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	NEGOCJACJE BIZNESOWE				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Business Negotiations				
Kierunek	Finanse i Rachunkowość				
Specjalność	Finanse i doradztwo finansowe				
Stopień studiów	II				
Rok studiów	II				
Semestr studiów	IV				
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)	Z				
Liczba punktów ECTS	5				

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordynator przedmiotu	mgr Hanna Dolna
Treści kształcenia	Negocjacje jako sposób rozwiązywania konfliktów. Teoria gier a negocjacje. Istota racjonalnych negocjacji. Rodzaje negocjacji – istota negocjacji biznesowych. Style negocjacyjne – rodzaje, konsekwencje. Harwardzki model negocjacyjny. Fazy negocjacji. Definiowanie zakresu negocjacji. Rozpoznawanie interesów partnera negocjacji. Sztuka czynienia ustępstw. Zasady skutecznej argumentacji i perswazji. Trudne sytuacje negocjacyjne. Strategie radzenia sobie z manipulacją. Cechy dobrego negocjatora.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat istoty negocjacji jako metody rozwiązywania konfliktów. Zdobycie umiejętności identyfikowania interesów własnych i partnera. Umiejętność przygotowania się do rozmowy negocjacyjnej – ustalanie celów, zakresu i strategii. Umiejętność ustępowania w negocjacjach zgodnie ze sztuką. Zdobycie podstawowych kompetencji radzenia sobie w trudnych sytuacjach negocjacyjnych. Zajęcia powinny przyczynić się do wzrostu kompetencji studentów w zakresie negocjacji rzeczowych – nastawionych na współpracę.

Stosowane metody dydaktyczne	<p>Wykład interaktywny (opisy przypadków, dyskusja) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.</p> <p>Ćwiczenia prowadzone metodami warsztatowymi z wykorzystaniem gier dydaktycznych, symulacji, odgrywania ról, dyskusji grupowej.</p> <p>Wykorzystanie platformy e-learningowej jako wsparcie procesu dydaktycznego (materiały przydatne do warsztatu, testy psychologiczne, opisy przypadków, słownik pojęć podstawowych).</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kałużna-Drewnińska U., <i>Negocjacje w biznesie; kluczowe problemy</i>, Wyd. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2006. 2. Chełpa S., <i>Negocjacje w biznesie</i>, Wyd. TERRA, Poznań 2000. 3. Fisher R., Ury W., <i>Dochodząc do TAK, Negocjowanie bez poddawania się</i>, PWE, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ury W., <i>Odchodząc od NIE, Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji</i>, PWE, Warszawa 2007. 2. Gut J., Haman W., <i>Docenić konflikt, Od walki i manipulacji do współpracy</i>, Wydawnictwo Kontrakt, Warszawa 2001. 3. Watkins M., <i>Kierowanie przebiegiem negocjacji</i>, One Press, Warszawa 2005. 4. Kos B. (red.), <i>Negocjacje w biznesie: materiały konferencyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Bankowości i Finansów, Bielsko-Biała 2000.
Forma zaliczenia	<p>Wykład: test wiadomości.</p> <p>Ćwiczenia: opracowanie strategii negocjacyjnej do opisu przypadku - praca pisemna.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie ekspozycją dewizową			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	Studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Zarządzania finansami
Koordynator przedmiotu	Dr Michał Buszko
Treści kształcenia	<p>Przedmiot obejmuje problematykę dotyczącą funkcjonowania obrotu dewizowego oraz ekspozycji dewizowej w przedsiębiorstwie, zarządzania ekspozycją za pomocą instrumentów finansowych oraz niefinansowych, a także zarządzania ryzykiem kursowym w przedsiębiorstwie. W ramach przedmiotu realizowane będą następujące tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota dewiz. 2. Podstawy prawa dewizowego. 3. Dewizy a waluty. 4. Pojęcie, istota i rodzaje ekspozycji dewizowej (walutowej). 5. Pojęcie, podział oraz mechanizmy funkcjonowania rynku walutowego. 6. Kursy walut. Kwotowania walutowe. Transakcje walutowe przedsiębiorstw. 7. Walutowe instrumenty rynku kasowego oraz terminowego. 8. Zabezpieczanie przed ryzykiem kursu walutowego. 9. Spekulacja walutowa. Arbitraż zabezpieczony stopą procentową. Hedging kontraktowy, operacyjny i finansowy. 10. Walutowe strategie opcyjne oraz produkty

	<p>strukturyzowane.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Przesuwanie pozycji walutowych na termin wcześniejszy oraz późniejszy. 12. Umowy o podziale ryzyka kursowego. 13. Kontrakty walutowo-procentowe. 14. Techniki leads and lags. 15. Netting.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>W ramach przedmiotu studenci otrzymają wiedzę w zakresie przepisów polskiego prawa dewizowego oraz poznają zasady obrotu dewizowego przedsiębiorstw w Polsce i na świecie. Studenci pozyskają również wiedzę na temat tworzenia oraz likwidacji różnych rodzajów ekspozycji dewizowych oraz ich funkcjonowania w praktyce. Efektem kształcenia w ramach przedmiotu będzie również zdobycie wiedzy w zakresie zasad funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku walutowym oraz praktycznego wykorzystania różnych rodzajów instrumentów walutowych do zarządzania ekspozycją dewizową. Studenci będą potrafili stosować zarówno pojedyncze techniki jak i tworzyć strategie zabezpieczające przedsiębiorstwo przed ryzykiem walutowym. Po ukończeniu przedmiotu studenci będą również posiadali umiejętności oceny i praktycznego zastosowania finansowych i niefinansowych metod ograniczania, przerzucania i transferu ryzyka związanego z ekspozycją dewizową. Ponadto wiedza zdobyta w ramach przedmiotu pozwoli słuchaczom na zarządzanie obrotem dewizowym w ramach grup kapitałowych przedsiębiorstw międzynarodowych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja programu Power Point, case study, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. E. Najlepszy, Zarządzanie finansami międzynarodowymi, PWE, 2000. 2. J. Zając, Polski rynek walutowy w praktyce, Liber, 2002.
Literatura uzupełniająca	D. K. Eiteman, A. I. Stonehill, M. H. Moffett, <i>Multinational Business Finance</i> , 9th Ed., Addison Wesley, Boston 2001
Forma zaliczenia	Test jednokrotnego wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ubezpieczenia społeczne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Social Insurance			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Finanse i doradztwo finansowe			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	6
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		4,0			
Katedra		Zarządzania Finansami			
Koordynator przedmiotu		dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK			
Treści kształcenia		<p>Zabezpieczenie społeczne jako podstawowa dziedzina polityki społecznej</p> <p>Elementy składowe zabezpieczenia społecznego</p> <p>Techniki administracyjno-finansowe zabezpieczenia społecznego</p> <p>System ubezpieczeń społecznych</p> <p>Zasada zaopatrzeniowa</p> <p>Ewolucja i ogólne zasady świadczeń pomocy społecznej.</p> <p>Model repartycyjny systemu emerytalnego</p> <p>Model kapitałowy systemu emerytalnego</p> <p>Model mieszany systemu emerytalnego.</p> <p>Przesłanki wdrażania reformy systemu ubezpieczeń społecznych</p> <p>Podstawowe założenia i cele reformy emerytalnej</p> <p>Zasady funkcjonowania nowego systemu emerytalnego</p> <p>Piony ubezpieczenia społecznego</p> <p>Świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego.</p>			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje		<p>Przyswajanie wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych.</p> <p>Poznanie podstawowych relacji zachodzących pomiędzy zjawiskami społecznymi zachodzącymi we współczesnym świecie.</p> <p>Zdobycie umiejętności interpretacji danych finansowych dotyczącego polskiego systemu emerytalnego.</p> <p>Realizacja powyższych celów powinna przebiegać w sposób podporządkowany wyrobieniu u absolwentów umiejętności poznawania działań państwa w obszarze zabezpieczenia społecznego. Poznanie nowej terminologii w tym zakresie. Nabycie umiejętności rozpoznawania technik stosowanych przez nowoczesne państwo w zakresie ubezpieczenia społecznego.</p>			
Stosowane pomoce dydaktyczne		Wykład w formie prezentacji, folii, dane sprawozdawcze KNF, ZUS, GUS.			
Literatura obowiązkowa		<ol style="list-style-type: none"> 1. Szumlicz T., <i>Ubezpieczenie społeczne. Teoria dla praktyki</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2006. 2. Muszalski W., <i>Ubezpieczenie społeczne</i>, PWN, Warszawa 2006. 3. B. Kołosowska, <i>Skutki finansowe reformy systemu emerytalnego w Polsce</i> Wyd. UMK, Toruń 2004. 4. T. Sowiński, <i>Finanse ubezpieczeń emerytalnych</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2009. 			
Literatura uzupełniająca		<ol style="list-style-type: none"> 1. Jędrasik-Jankowska I., <i>Ubezpieczenie społeczne. Tom I i II</i>, LexisNexis, Warszawa 2003. 2. <i>Ubezpieczenia w Unii Europejskiej</i>, pod red. J. Monkiewicza, Poltext, Warszawa 2003. 			

	3. <i>Polityka społeczna</i> , pod red., G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, PWN, Warszawa 2007. 4. K. Kołodziejczyk, <i>System emerytalne w Ameryce Łacińskiej od repartycji do kapitalizacji</i> , WSB, Poznań 2004.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial and Actuarial Mathematics			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		VII			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	20
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr Witold Orzeszko
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> -) Rozkłady zmiennych losowych (stabilne, hiperboliczne, mieszane) - własności, zastosowania w finansach, -) Wartości ekstremalne (teoria, estymacja), -) Procesy stochastyczne (Levy'ego, Wienera) - istota, wykorzystanie do modelowania procesów finansowych, -) Modele rynku kapitałowego (Sharpe'a, CAPM, APT), -) Dyskretne i ciągłe modele wyceny instrumentów finansowych (HJM, dwumianowy, Blacka-Scholesa i in.), -) Modelowanie stóp procentowych, -) Metody kalkulacji składki w ubezpieczeniach, -) Modelowanie zmiennych i procesów w działalności ubezpieczeniowej, -) Zastosowanie procesów Markowa w finansach i ubezpieczeniach.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> -) Znajomość modeli matematycznych wykorzystywanych do opisu zmiennych i procesów z zakresu finansów i ubezpieczeń (umiejętność wyboru, dopasowania, interpretacji, wyciągania wniosków), -) Wykorzystanie wartości ekstremalnych do pomiaru ryzyka (VaR),

	<ul style="list-style-type: none"> -) Wycena instrumentów finansowych, -) Znajomość podstawowych rodzajów ubezpieczeń życiowych oraz majątkowych, -) Szacowanie wysokości składek brutto i netto w ubezpieczeniach, -) Analiza i interpretacja systemu bonus-malus.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe (laptop z rzutnikiem), Excel
Literatura obowiązkowa	<p>Jaworski P., Micał J. „Modelowanie matematyczne w finansach i ubezpieczeniach”, Poltext, Warszawa 2005,</p> <p>W. Ronka-Chmielowiec red. „Zarządzanie ryzykiem w ubezpieczeniach”, Wrocław 2000,</p> <p>M. Sobczyk „Matematyka finansowa”, Placet, Warszawa 2006,</p> <p>Weron A, Weron R., „Inżynieria finansowa”, WNT, Warszawa 2005.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>W. Bijak, M. Podgórska, J. Utkin „Matematyka finansowa”, Warszawa 1994,</p> <p>M. Dobija, E. Smaga „Podstawy matematyki finansowej i ubezpieczeniowej”, PWN, Warszawa 1995,</p> <p>K. Jajuga, T. Jajuga „Inwestycje”, PWN, Warszawa 2008,</p> <p>Pliska S. „Wprowadzenie do matematyki finansowej – modele z czasem dyskretnym”, WN-T, Warszawa 2005,</p> <p>W. Ronka-Chmielowiec, K. Kuziak „Podstawy matematyki finansowej”, Wrocław 2001,</p> <p>W. Tarczyński, M. Zwolankowski „Inżynieria finansowa”, Placet, Warszawa 1999.</p>
Forma zaliczenia	wykład: praca pisemna, ćwiczenia: kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Instrumenty inżynierii finansowej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial engineering instruments			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	Studia	30	studia	20
	ćwiczenia	Stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Ewa Dziawgo
Treści kształcenia	<p>Wykład: Geometryczny ruch Browna. Stochastyczne równania różniczkowe. Własności ruchu Browna. Rodzaje instrumentów pochodnych (kontrakty forward, futures, opcje, swapy, warranty). Rola instrumentów pochodnych w zarządzaniu ryzykiem. Efekt dźwigni. Metody wyceny opcji. Modele wyceny instrumentów pochodnych. Wykorzystanie instrumentów pochodnych w transakcjach inwestycyjnych. Rynek instrumentów pochodnych w Polsce – podsumowanie.</p> <p>Ćwiczenia: Wycena instrumentów pochodnych. Analiza czynników wpływających na cenę wybranych instrumentów pochodnych. Analiza wrażliwości modelu wyceny wybranych kontraktów opcyjnych. Analiza obciążenia kontraktów opcyjnych. Konstrukcja strategii opcyjnych o różnych profilach dochodu. Analiza zarządzania ryzykiem w oparciu o różne instrumenty pochodne.</p> <p>Projekty: - projekty nie są przewidziane w programie.</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wdrożenie do umiejętności zarządzania ryzykiem w oparciu o instrumenty pochodne. Umiejętność interpretacji wartości greckich parametrów. Umiejętność wykorzystania metod inżynierii finansowej w zarządzaniu ryzykiem.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe
Literatura obowiązkowa	E. Dziawgo, Modele kontraktów opcyjnych, Wydawnictwo UMK, Toruń 2003. K. Jajuga, Zarządzanie ryzykiem, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007. K. Piasecki, Od arytmetyki handlowej do inżynierii finansowej, Wydawnictwo AE, Poznań 2005.
Literatura uzupełniająca	A.Weron, R.Weron, Inżynieria finansowa, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 1998. M. Mojsiewicz, W.Tarczyński, Zarządzanie ryzykiem, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2001.
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin testowo-opisowy, zaliczenie ćwiczeń: kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ekonometria finansowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial econometrics			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	20
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. Magdalena Osińska
Treści kształcenia	<p>Jednorównaniowe modele finansowych szeregów czasowych</p> <p>1.1. Procesy stochastyczne i szeregi czasowe – wprowadzenie</p> <p>1.2. Modele stacjonarnych procesów stochastycznych: AR(p), MA(q), ARMA(p,q) – identyfikacja, estymacja, prognozowanie</p> <p>1.3 Przykłady modelowania stacjonarnych procesów stochastycznych generujących szeregi finansowe: modele stopy zwrotu walut USD, EURO, modele stopy zwrotu wybranych spółek notowanych na GPW w Warszawie</p> <p>Modele niestacjonarnych procesów stochastycznych</p> <p>2.1. Stacjonarność procesu i sposób jej empirycznej weryfikacji</p> <p>2.2 Szeregi trendo- i przyrostostacjonarne - testy stacjonarności i pierwiastka jednostkowego</p> <p>2.3. Kointegracja szeregów czasowych – jednorównaniowy model korekty błędem</p> <p>2.4. Przykłady zastosowań szeregów przyrostostacjonarnych w analizach finansowych:</p>

weryfikacja parytetu siły nabywczej, model pojedynczego indeksu

Charakterystyka finansowych szeregów czasowych

3.1 Finansowe szeregi czasowe i ich charakterystyki.

3.2 Analiza rozkładów stóp zwrotu.

3.3 Hipoteza rynku efektywnego w świetle analizy ekonometrycznej

3.4 Metody weryfikacji hipotezy słabej efektywności rynku

Jednowymiarowe modele zmienności

4.1 Definicja zmienności

4.2 Podstawowy i uogólniony model ARCH, testowanie ARCH

4.3 Model GARCH in mean

4.4 Inne modele klasy ARCH (GARCH)

4.4.1 Modele GARCH z asymetrią

4.4.2 Modele GARCH z rozkładem innym niż normalny

4.5 Estymacja parametrów modeli GARCH i ocena ich jakości

4.6 Prognozowanie na podstawie modelu GARCH

4.7 Procesy stochastycznej zmienności (SV)

4.8 Zastosowania modeli zmienności

Wielorównaniowe modele finansowych szeregów czasowych

5.1. Stacjonarne modele wektorowo-autoregresyjne (VAR) - identyfikacja rzędu modelu,

5.2. Strukturalne modele wektorowo-autoregresyjne (SVAR),

5.3 funkcja odpowiedzi na impuls

5.4. Przykłady wykorzystania modeli VAR, SVAR i funkcji IRF w analizach finansowych

Modele VAR dla procesów skointegrowanych

6.1 Badanie kointegracji – procedura Johansena

6.2 Wektorowy model korekty błędem VECM

6.3 Przykłady wykorzystania modeli VECM do prognozowania zależności finansowych

Wielowymiarowe modele GARCH

7.1 Ogólna postać wielorównaniowego modelu GARCH(p,q)

7.2 Model stałych warunkowych korelacji

7.3 Modele ze zmienną w czasie korelacją

7.3.1 Model BEKK i jego własności

7.3.2 Model DCC

7.4 Testowanie stałości korelacji

7.5 Testowanie przyczynowości w sensie Grangera w zakresie wariancji

7.6 Zastosowania wielowymiarowych modeli GARCH w analizie efektu zarażania oraz zależności przyczynowych w zakresie zmienności.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studenta ze specyfiką ekonometrycznej procesów finansowych. Poznanie najważniejszych metod ekonometrii finansowej, zwłaszcza w zakresie analizy zmienności. Umiejętność praktycznego wykorzystania w/w metod do analizy portfela, pomiaru ryzyka i zabezpieczeń. Zapoznanie studenta z pakietami komputerowymi w zakresie modeli ekonometrii finansowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie: Eviews, Gretl Wykład z wykorzystaniem techniki multimedialnej Ćwiczenia w laboratorium komputerowym
Literatura obowiązkowa	Osińska M. (2006) <i>Ekonometria finansowa</i> , Warszawa, PWE Doman M., Doman R. (2009) <i>Modelowanie zmienności i ryzyka. Metody ekonometrii finansowej</i> . Oficyna Wolters Kluwer, Kraków.
Literatura uzupełniająca	Enders W. (1995) <i>Applied Econometric Time Series</i> . Wiley. Maddala G.S.(2006) <i>Ekonometria</i> , PWN, Warszawa
Forma zaliczenia	Kolokwium w laboratorium mikrokomputerowym, projekt, egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Metody aktuarialne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Actuarial methods			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. Józef Stawicki
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - Matematyczne podstawy modeli aktuarialnych - Składki i rezerwy w praktyce aktuarialnej - Typy ubezpieczeń na życie i zależności rekurencyjne - Renty życiowe ciągle i dyskretne - Renty życiowe o zmiennych płatnościach - Ubezpieczenia wielopcyjne - Matematyczne modele ryzyka - Modele ruiny
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Poznanie matematycznych podstaw metod aktuarialnych oraz nabycie umiejętności posługiwania się schematami ustalania składek dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń na życie i rent życiowych. Poznanie modeli ryzyka w tym teorii ruiny ubezpieczyciela.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład z przykładami zastosowań w bieżącej praktyce

	ubezpieczeniowej. Ćwiczenia ze wspomaganie systemowo komputerem.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skałba M., Ubezpieczenia na życie, W N-T, Warszawa, 2003 2. Modele aktuarialne, red. W. Ostasiewicz, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, 2000 3. Wieteska S., Zbiór zadań z matematyki aktuarialnej, Wydawnictwo UŁ, 2002
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Błaszczyszyn B., Rolski T., Podstawy matematyki ubezpieczeń na życie, W N-T, Warszawa, 2004 2. Ronka-Chmielowiec W., Ryzyko w ubezpieczeniach – metody oceny, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, 1997
Forma zaliczenia	Egzamin: część pisemna i ustna

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Informatyka w finansach i bankowości			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Computer science in finance and banking			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		3			
Liczba godzin	wykład	studia		studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Barbara Jaskólska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza danych z relacyjnej bazy danych, monitoring kredytowy 2. Zarządzanie bankowymi procesami biznesowymi 3. Systemy CRM w banku 4. Systemy eksperckie w bankowości (zastosowania do analizy ryzyka kredytowego) 5. Systemy Business Intelligence w bankowości i finansach <ol style="list-style-type: none"> a. Architektura hurtowni danych b. Narzędzia analityczne hurtowni danych c. Algorytmy Data Mining, wykorzystanie do: segmentacji rynku, analizy koszykowej, skoringu kredytowego, wykrywania nadużyć, prognozowania rezygnacji itp.) 6. Metody wizualizacji danych, pulpity menedżera
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność wykorzystania narzędzi informatycznych do wspomagania podejmowania decyzji w bankowości i

	finansach
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia są prowadzone w laboratorium komputerowym, z wykorzystaniem oprogramowania: arkusze kalkulacyjne, bazy danych, systemy eksperckie, systemy Business Intelligence, systemy zarządzania procesami biznesowymi
Literatura obowiązkowa	A.Gospodarowicz (red) Technologie informatyczne w bankowości, Wydawnictwo AE, Wrocław 2002 Czasopismo Informatyka bankowa
Literatura uzupełniająca	D. T. Dziuba, Systemy informatyczne w obsłudze banków detalicznych, WNE UW, Warszawa 2002
Forma zaliczenia	Kolokwium, projekt własnego narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza fundamentalna i prognozowanie koniunktury			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Fundamental analysis and business cycle forecasting			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Joanna Bruzda
Treści kształcenia	<p>Wykład: Metody analizy fundamentalnej. Modelowanie ekonometryczne w wycenie papierów wartościowych. Cykl koniunkturalny i cykl wzrostu – definicje i własności. Metody wyodrębniania składowych cyklicznych. Wpływ czynników makroekonomicznych na sektory cykliczne i defensywne. Antycypacja cyklu koniunkturalnego przez cykl giełdowy. Strategie inwestycyjne oparte na analizie fundamentalnej: top-down i bottom-up. Prognozowanie aktywności gospodarczej: testy koniunktury, barometry koniunktury, modele ekonometryczne typu przełącznikowego. Synchronizacja cykli koniunkturalnych i cykli giełdowych – metody analizy (analiza korelacyjna i kointegracyjna, indeksy konkordancji i dyfuzji, metody spektralne i falkowe, modele VAR).</p> <p>Ćwiczenia: Praktyczna analiza fundamentalna spółek giełdowych: analiza makroekonomiczna, sektorowa i sytuacyjna spółki. Budowa empirycznych modeli wyceny aktywów. Identyfikacja składowych cyklicznych w procesach gospodarczych. Budowa strategii inwestycyjnych opartych na analizie fundamentalnej.</p>

	Modelowanie ekonometryczne w prognozowaniu koniunktury – zastosowanie modeli przedziałami liniowych. Badanie synchronizacji cykli koniunkturalnych i współbieżności procesów finansowych za pomocą analizy korelacyjnej i kointegracyjnej, analizy spektralnej oraz modeli VAR i MGARCH.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Posługiwanie się narzędziami analizy fundamentalnej w zakresie badania kondycji finansowej i perspektyw rozwoju spółki, oceny klimatu ekonomicznego i sytuacji w branżach. Wyodrębnianie wahań cyklicznych w procesach ekonomicznych. Wyznaczanie prognoz koniunktury. Ocena stopnia synchronizacji cykli.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie komputerowe: programy Gretl, R, Matlab, Excel, Power Point
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Lubiński, Analiza koniunktury i badanie rynków, Dom Wydawniczy Elipsa, wydanie drugie rozszerzone, Warszawa 2004. 2. E. Łon, Makroekonomiczne uwarunkowania koniunktury na polskim rynku akcji, Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2006. 3. M. Osińska, Ekonometria finansowa, PWE, Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie koniunktury gospodarczej w Polsce, red. S. Pangsy-Kania, K. Piech, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2003. 2. M. Doman, R. Doman, Modelowanie zmienności i ryzyka, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2009.
Forma zaliczenia	Ćwiczenia – projekt na zaliczenie, Wykład – egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Modelowanie zmienności i analiza ryzyka rynkowego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Volatility modelling and market risk analysis			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	dr hab. Piotr Fiszeder
Treści kształcenia	<p>Pomiar zmienności, wykorzystanie danych śróddziennych (intraday). Modele zmienności: modele klasy GARCH, SV, zmienności historycznej, błędzenia przypadkowego dla wariancji, wariancji ruchomej, wyrównywania wykładniczego dla wariancji (w tym RiskMetrics), zmienność implikowana. Estymacja parametrów i podstawowe testy diagnostyczne. Prognozowanie zmienności. Metody oceny trafności prognoz zmienności. Rodzaje ryzyka. Miary ryzyka rynkowego. Metody szacowania Value at Risk: wariancji-kowariancji, symulacji historycznej. Prognozowanie VaR.</p> <p>Metody modelowania macierzy kowariancji. Zależności między rynkami akcji na świecie. Efekt zarażania.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Pomiar zmienności na podstawie danych intraday. Szacowanie parametrów modeli GARCH i wariancji warunkowej. Wyznaczanie zmienności implikowanej na podstawie cen opcji. Konstruowanie prognoz zmienności na podstawie różnych metod.</p> <p>Szacowanie podstawowych miar ryzyka rynkowego. Konstruowanie prognoz VaR.</p> <p>Estymowanie zmiennych w czasie współczynników</p>

	korelacji. Prognozowanie zmiennej macierzy kowariancji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe. Ćwiczenia odbywają się w pracowni komputerowej. Oprogramowanie Excel, Gretl, Eviews.
Literatura obowiązkowa	Osińska M., (2006), Ekonometria finansowa, PWE, Warszawa. Doman, M., Doman, R., (2004), Ekonometryczne modelowanie dynamiki polskiego rynku finansowego, AE w Poznaniu, Poznań. Jajuga K., Jajuga T., (2007), Inwestycje : instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa, PWN, Warszawa.
Literatura uzupełniająca	Pipień M., (2006), Wnioskowanie bayesowskie w ekonometrii finansowej, AE w Krakowie, Kraków. Brzeszczyński J., Kelm R., (2002), Ekonometryczne modele rynków finansowych. Modele kursów giełdowych i kursów walutowych, WIG-Press, Warszawa. Tsay R. S., (2005), Analysis of Financial Time Series, John Wiley & Sons, Inc. Fiszeder P., (2009), Modele klasy GARCH w empirycznych badaniach finansowych, UMK, Toruń.
Forma zaliczenia	Wykład: zaliczenie testowo-opisowe, ćwiczenia: kolokwium na komputerze.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zastosowania symulacji w inżynierii finansowej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Simulation methods in financial engineering			
Kierunek		finanse i rachunkowość			
Specjalność		inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	-	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr Joanna Górka
Treści kształcenia	Ćwiczenia: Symulacja komputerowa. Rodzaje symulacji komputerowych. Metody losowania liczb losowych. Generatory liczb losowych dla dowolnych rozkładów prawdopodobieństwa. Zastosowanie metod Monte Carlo w zagadnieniach optymalizacji. Modelowanie symulacyjne w wspomaganie procesów decyzyjnych. Przykłady zastosowania symulacji w: systemach gospodarczych, wycenie instrumentów pochodnych, ocenie projektów inwestycyjnych
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Posługiwanie się generatorami liczb pseudolosowych. Wykorzystanie metody Monte Carlo do systemów gospodarczych, wycenie instrumentów pochodnych, ocenie projektów inwestycyjnych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, oprogramowanie Excel, Gretl, R (typu open source).
Literatura obowiązkowa	Gajda J.B., <i>Prognozowanie i symulacja a decyzje gospodarcze</i> , Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2001, Jackson M., Staunton M., <i>Zaawansowane modele finansowe z wykorzystaniem Excela i VBA</i> , Helion Gliwice, 2004 Zieliński R., Wieczorkowski R., <i>Komputerowe generatory liczb losowych</i> ”, WNT 1997.
Literatura uzupełniająca	Szapiro T. (red), <i>Decyzje menedżerskie z Excelem</i> , PWE,

	Warszawa, 2000 Chyliński A., <i>Metoda Monte Carlo w bankowości</i> , Twigger S.A. Warszawa 1999 R. Wit, <i>Metody Monte Carlo – wykłady</i> ”, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 2004.
Forma zaliczenia	zaliczenie ćwiczeń: na podstawie zaliczenia samodzielnej pracy kontrolnej i aktywności na zajęciach.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza techniczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Technical analysis			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr hab. Piotr Fiszeder
Treści kształcenia	Podstawowe narzędzia analizy technicznej. Pojęcie trendu, rodzaje trendów, metody konstrukcji. Budowa i zastosowanie podstawowych wykresów w analizie technicznej. Krótkoterminowe i długoterminowe formacje cenowe. Podstawowe wskaźniki techniczne: średnie ruchome, oscylatory. Znaczenie dywergencji. Teoria Elliotta, liczby Fibonacciego. Analiza cykli, efekty kalendarzowe. Zasady zarządzania pieniędzmi, taktyka zawierania transakcji. Zajęcia będą wzbogacone o przykłady pokazujące praktyczne wykorzystanie narzędzi analizy technicznej przy prognozowaniu cen instrumentów finansowych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność prognozowania finansowych szeregów czasowych na podstawie metod analizy technicznej, znajomość podstawowych zasad zarządzania pieniędzmi, umiejętność wykorzystania narzędzi analizy technicznej do zawierania transakcji na rynku finansowym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, programy do analizy technicznej, prezentacja stron www związanych z inwestowaniem on-line.
Literatura obowiązkowa	Schwager J. D., <i>Analiza techniczna rynków terminowych</i> ,

	<p>WIG-Press, Warszawa, 2002.</p> <p>Bensignor R., <i>Nowe koncepcje analizy technicznej</i>, WIG-Press, Warszawa, 2004.</p> <p>LeBeau C., Lucas D., W., <i>Komputerowa analiza rynków terminowych</i>, WIG-Press, Warszawa, 2005.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Murphy J., <i>Analiza techniczna rynków finansowych</i>, WIG-Press, Warszawa, 1999.</p> <p>Pring Martin J., <i>Podstawy analizy technicznej</i>, WIG-Press, Warszawa, 1998.</p> <p>Danielewicz P., <i>Geometria Fibonacciego</i>, WIG-Press, Warszawa, 2006.</p>
Forma zaliczenia	<p>Wykład: zaliczenie testowo-opisowe, ćwiczenia: zaliczenie pisemne polegające na dokonaniu analizy wybranego instrumentu finansowego z wykorzystaniem metod i narzędzi analizy technicznej poznanych podczas zajęć.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza międzynarodowych rynków finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International financial markets analysis			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr hab. Piotr Fiszedler, dr Dariusz Piotrowski
Treści kształcenia	<p>Podstawowe pojęcia z zakresu międzynarodowego rynku finansowego: struktura, uczestnicy, podstawowe instrumenty i funkcje międzynarodowego rynku finansowego; czynniki wpływające na globalizację rynków finansowych.</p> <p>Charakterystyka wybranych centrów finansowych. Eurorynki. Jednolity rynek bankowy UE. Jednolity rynek ubezpieczeniowy i papierów wartościowych UE. Międzynarodowy rynek walutowy.</p> <p>Nadzór finansowy w skali globalnej i regionalnej. Ryzyko i rating oraz zaburzenia w funkcjonowaniu międzynarodowego rynku finansowego.</p> <p>Przepływy międzynarodowego kapitału portfelowego. Zależności między rynkami finansowymi na świecie. Powiązania między rynkami akcji, obligacji i rynkami surowcowymi oraz walutowymi. Kryzysy finansowe. Efekt zarażania i jego analiza dla rynków akcji i kursów walutowych. Przemieszczanie się zmienności między rynkami.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozumienie znaczenia rynków finansowych we współczesnej gospodarce światowej. Ocena wydarzeń na

	międzynarodowych rynkach finansowych. Znajomość aktualnego stanu, tendencji i kierunków rozwoju międzynarodowego rynku finansowego, w tym jednolitego rynku finansowego UE. Umiejętność badania efektu zarażania. Znajomość powiązań występujących między rynkami finansowymi na świecie. Znajomość mechanizmów powstawania kryzysów finansowych oraz sposobów przeciwdziałania kryzysom.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, oprogramowanie Excel, Gretl, Eviews, analizy eksperckie.
Literatura obowiązkowa	Chrabonszczewska E., Oręziak L., <i>Międzynarodowe rynki finansowe</i> , Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa, 2000, s. 13-31. Nacewski J., Zabielski K., <i>Globalny rynek finansowy</i> , Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Kupieckiej, Łódź, 2007, s. 9-17. Solarz J. K., <i>Międzynarodowy system finansowy</i> , Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa, 2001.
Literatura uzupełniająca	Murphy J., <i>Międzyrynkowa analiza techniczna. Strategie inwestycyjne na rynkach akcji, obligacji, towarów i walut</i> , WIG-Press, Warszawa, 1998. Fiszeder P., <i>Modele klasy GARCH w empirycznych badaniach finansowych</i> , UMK, Toruń, 2009. Nawrot W., <i>Emisja akcji w Polsce w nowej europejskiej perspektywie. Jednolity rynek papierów wartościowych w Unii Europejskiej</i> , CeDeWu, Warszawa, 2006.
Forma zaliczenia	Egzamin testowo-opisowy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Finanse behawioralne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Behavioural finance			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Inżynieria finansowa			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. Józef Stawicki
Treści kształcenia	Model inwestora racjonalnego Heurystyki Teoria perspektywy Paradygmat efektywności rynku Anomalie rynku kapitałowego Eksperymenty behawioralne Behawioralny model kształtowania się opinii inwestorów
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	- Umiejętność opisu rzeczywistych działań i zachowań jednostek na rynku kapitałowym, - Umiejętność wykorzystania wiedzy psychologicznej i socjologicznej w rozwiązywaniu współczesnych problemów opisanych w nieklasycznych teoriach w finansach
Stosowane pomoce dydaktyczne	- Wykład ilustrowany przykładami rozwiązań na gruncie finansów behawioralnych, - Prezentacja i przeprowadzenie wybranych testów, - Przeprowadzenie w ramach ćwiczeń gry giełdowej

Literatura obowiązkowa	1. Zielonka P., Behawioralne aspekty inwestowania na rynku papierów wartościowych, Cedetu, Warszawa 2006 2. Cieślak A., Behawioralna ekonomia finansowa, NBP, Warszawa, 2003 Zaleśkiewicz T., Psychologia inwestora giełdowego. Wprowadzenie do behawioralnych finansów, GWP, Gdańsk, 2003
Literatura uzupełniająca	1. Necka E., Orzechowski J., Szymura B., Psychologia poznawcza, PWN, Warszawa, 2006 2. Osińska M., Ekonometria finansowa, PWE, warszawa, 2006
Forma zaliczenia	Egzamin, część pisemna i ustna

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Non-Profit Organization Accounting			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia		15		12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	Dr Maria Jankowska, dr Jolanta Wisniewska
Treści kształcenia	Jednostki nieprowadzące działalności gospodarczej. Ogólne zasady rachunkowości w jednostkach nieprowadzących działalności gospodarczej. Organizacja rachunkowości. Rachunkowość związków zawodowych. Rachunkowość fundacji. Rachunkowość partii politycznych. Rachunkowość wspólnot mieszkaniowych. Rachunkowość izb gospodarczych. Rachunkowość stowarzyszeń. Rachunkowość organizacji dobroczynności i opieki społecznej. Sprawozdawczość organizacji nieprowadzących działalności gospodarczej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość zasad dotyczących rachunkowości jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej. Umiejętności z zakresu ewidencji księgowej jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej, otwierania i zamykania ksiąg rachunkowych oraz sporządzania i czytania sprawozdań finansowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliogramach), materiały przygotowane przez prowadzącego.
Literatura obowiązkowa	1. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. Nr 152 z 2009 r., poz. 1223) 2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137 z 2001 r., poz. 1539 z późn. zm.),

	<p>3. Rozporządzenie z 23 stycznia 2003r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości przez partię polityczną (Dz. U. nr 11 z 2003r. Poz. 118),</p> <p>4. A.Kamela – Sowińska, <i>Rachunkowość jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej</i>, Difin, Warszawa 2002.</p>
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Czubakowska, K. Winiarska, <i>Rachunkowość fundacji, stowarzyszeń i innych jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej</i>, PWE, Warszawa 2007. 2. Ustawa o partiach politycznych z dnia 27 czerwca 1997r. (tekst jednolity Dz. U. z 2001r., nr 79, poz. 857 z późn. zmianami), 3. Ustawa o związkach zawodowych z dnia 23 maja 1991r. (tekst jednolity Dz. U. z 2001r., nr 79 poz. 854 z późn. zmianami), 4. Ustawa o własności lokali z dnia 24 czerwca 1994r. (tekst jednolity Dz. U. z 2000r., nr 80, poz. 903 z późn. zmianami), 5. Ustawa o izbach gospodarczych z dnia 30 maja 1989r. (Dz. U. z 1989r., nr 35, poz. 195 z późn. zmianami), 6. Ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989r., (tekst jednolity Dz. U. z 2001r., nr 79, poz. 885 z późn. zmianami), 7. Miesięcznik „Rachunkowość”, SKwP.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość budżetowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Budgetary Accounting			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<p>1. Budżet w systemie finansowym państwa: istota budżetu, struktura budżetu, zasady budżetowe, formy organizacyjne gospodarki budżetowej, klasyfikacja budżetowa, zasady gospodarki finansowej jednostek sfery budżetowej, kontrola gospodarki budżetowej.</p> <p>2. Ogólna charakterystyka rachunkowości sektora finansów publicznych: podstawy prawne rachunkowości sektora finansów publicznych, cechy specyficzne i zasady rachunkowości jednostek sektora finansów publicznych, majątek jednostek sektora finansów publicznych i źródła jego pochodzenia, organizacja rachunkowości i rola głównego księgowego w jednostkach sektora finansów publicznych.</p> <p>3. Rachunkowość budżetów jednostek samorządu terytorialnego: plan kont, funkcjonowanie kont bilansowych i pozabilansowych, dochody budżetowe, wydatki budżetowe, środki pieniężne, kredyty i pożyczki, wynik wykonania budżetu, dochody i wydatki gminnych jednostek budżetowych.</p> <p>4. Wpływ zasad gospodarki finansowej w jednostkach sektorach sektora finansów publicznych na ewidencję dochodów i wydatków: struktura planu kont jednostek wykonujących budżet, ewidencja dochodów i wydatków w jednostkach budżetowych i ich rozliczenia z budżetem, środki specjalne</p>

	<p>jednostek budżetowych, rachunkowość gospodarstw pomocniczych, rachunkowość zakładów budżetowych.</p> <p>5. Wycena i ewidencja w pozostałych obszarach rachunkowości jednostek budżetowych, gospodarstw pomocniczych i zakładów budżetowych: zasady wyceny i ewidencji majątku trwałego, wycena i ewidencja rzeczowego majątku obrotowego, rozrachunki - wycena i ewidencja, wycena i ewidencja środków pieniężnych, ewidencja funduszy, warianty ewidencji i rozliczania kosztów, przychody i koszty ich uzyskania, wynik finansowy jednostek budżetowych.</p> <p>6. Rachunkowość organów podatkowych: ewidencja podatkowa w urzędzie gminy, księgowość ewidencja podatków w urzędach skarbowych, rozliczenia z budżetem.</p> <p>7. Sprawozdawczość budżetowa.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Nabywanie wiadomości z zakresu obowiązujących regulacji prawnych dotyczących rachunkowości budżetowej.</p> <p>Przyswojenie umiejętności ewidencjonowania zdarzeń w księgach w jednostkach budżetowych, zakładach budżetowych i w gospodarstwach pomocniczych, a także umiejętności sporządzania sprawozdań.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykłady audytoryjne z wykorzystaniem foliogramów
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. T. Kiziukiewicz (red), Rachunkowość w jednostkach sektora finansów publicznych, Difin, Warszawa 2006. 2. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 z 2005 r., poz. 2104 z późn. zm.) 3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142 z 2006 r., poz. 1020) 4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112 z 2006 r., poz. 7610) 5. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych w organach podatkowych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Dz. U. Nr 17 z 2006 r., poz. 134) 6. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjną (Dz. U. Nr 116 z 2006 r., poz. 783)
Literatura uzupełniająca	K. Winiarska, M. Kaczurek-Kozak, Rachunkowość budżetowa, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2006.
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość informatyczna (laboratorium)			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		E-Accounting			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III i IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	-	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		30 + 30		15 + 15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		4			
Katedra		Katedra Rachunkowości			
Koordynator przedmiotu		Dr Aleksander Zawadzki			
Treści kształcenia		<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne prowadzenia rachunkowości przy pomocy techniki informatycznej oraz typologia i systematyka finansowo-księgowych systemów informatycznych. 2. Instalacja i parametryzacja systemu, wprowadzenie bilansu otwarcia. 3. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: aktywa trwałe i materiały. 4. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: środki pieniężne, kredyty, rozrachunki. 5. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: wyroby gotowe oraz ustalenie wyniku finansowego. 6. Zamknięcie roku obrachunkowego: przeksięgowania. 7. Sporządzanie sprawozdania finansowego przy pomocy systemu F-K 			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje		<p>Ćwiczenia z rachunkowości informatycznej mają za zadanie nauczyć studenta praktycznego stosowania informatycznego systemu finansowo-księgowego oraz jego instalacji i parametryzacji. Studenci wykorzystują wiedzę nabytą podczas wykładów i ćwiczeń z rachunkowości finansowej oraz informatyki. Do ćwiczeń wykorzystywana jest edukacyjna wersja systemu Symfonia F-K ugruntowująca rozumienie zasad księgowania i sporządzania poszczególnych elementów sprawozdania finansowego, stosowanie zasad rachunkowości, księgowanie i sporządzanie sprawozdań finansowych w informatycznych systemach finansowo-księgowych.</p>			
Stosowane pomoce dydaktyczne		System finansowo-księgowy Sage Symfonia F-K, laboratorium komputerowe, przykładowe dokumenty księgowe			

Literatura obowiązkowa	Sojak S., Stankiewicz J. (red.), Podstawy rachunkowości, TNOiK, Toruń 2008. Instrukcja obsługi systemu Symfonia F-K, Sage – Symfonia
Literatura uzupełniająca	Ustawa o rachunkowości, Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, Komputerowe systemy finansowo – księgowo, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu; Kraków 2000. Januszewski A. Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania. Tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	ćwiczenia – kolokwium (1x)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość instrumentów finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Accounting of Financial Instruments			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Danuta Dziawgo, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Podział rynku finansowego, instrumenty finansowe, ryzyko finansowe i jego elementy – skondensowane przypomnienie wiadomości przyswojonych na przedmiotach z zakresu finansów.</p> <p>Tzw. opcje toksyczne – case study z zaakcentowaniem ryzyka finansowego.</p> <p>Definicje instrumentu finansowego w regulacjach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotyczących rynku finansowego, - dotyczących rachunkowości bilansowej, - w MSR/MSFF. <p>Specyfika i trudność ujęcia oraz wyceny w ewidencji księgowej wybranych instrumentów finansowych.</p> <p>Przykłady księgowania wybranych instrumentów finansowych.</p> <p>Case study – analiza przykładowego raportu rocznego spółki giełdowej w części dotyczącej instrumentów finansowych we wszystkich elementach składowych sprawozdania finansowego</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Cel – zwrócenie uwagi studentów kończących kierunek „finanse i rachunkowość”, specjalność „rachunkowość i audyt finansowy” na problemy związane ze stosowaniem w praktyce zasad rachunkowości, a także na użyteczność raportu rocznego.</p> <p>Uświadomienie potencjalnych możliwości manipulowania sprawozdaniem finansowym.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacje w programie PowerPoint, uzupełniane zapisami na tablicy, projekt – case study
Literatura obowiązkowa	Dziawgo D., Rynek finansowy, SKwP, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca	Odpowiednie regulacje prawne dostępne na: www.sejm.gov.pl www.mofnet.gov.pl
Forma zaliczenia	- część pisemna (50%): przygotowanie pracy zaliczeniowej nt. potencjalnych możliwości manipulowania sprawozdaniem finansowym przy wykorzystaniu instrumentów finansowych - w zależności od liczebności grupy: indywidualnie bądź zespołowo - część ustna (50%): obrona swoich tez na forum grupy – student wciela się w rolę audytora, który przekonuje firmę, że stosuje niewłaściwe praktyki/podejście w zakresie ewidencji i wyceny posiadanych instrumentów finansowych

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość podatkowa, kontrola podatkowa i skarbowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Tax accounting and inspection			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<p>1. Prawo bilansowe a prawo podatkowe, zasady prawa bilansowego i podatkowego.</p> <p>2. Przychody i koszty w świetle prawa bilansowego i prawa podatkowego, różnice pomiędzy przychodami, kosztami i wynikiem według prawa bilansowego i prawa podatkowego.</p> <p>3. Wynik rachunkowy (wynik brutto) a wynik podatkowy (dochód): ustalanie wyniku podatkowego, obliczanie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, różnice pomiędzy wynikiem rachunkowym a podatkowym.</p> <p>4. Zeznanie podatkowe w podatku dochodowym od osób prawnych.</p> <p>5. Amortyzacja według prawa bilansowego i prawa podatkowego.</p> <p>6. Inwestycje w obcych środkach trwałych według prawa bilansowego i prawa podatkowego.</p> <p>7. Rezerwy w prawie bilansowym i w prawie podatkowym.</p> <p>8. Unormowania prawne dotyczące kontroli podatkowej i skarbowej w Polsce. Organizacja kontroli podatkowej i skarbowej. Zakres przedmiotowy i podmiotowy kontroli. Zasady wszczynania i prowadzenia kontroli. Kontrole krzyżowe. Obowiązki i prawa kontrolujących i kontrolowanych. Zakończenie kontroli – termin i forma. Środki zaskarżenia rozstrzygnięć kontrolnych. Ewidencja w księgach decyzji, postanowień i wyroków sądów administracyjnych. Możliwość korekty deklaracji (zeznań) podatkowych w trakcie i po kontroli.</p>
Efekty kształcenia –	Zdobycie wiedzy o istniejących w ustawodawstwie polskim

umiejętności i kompetencje	<p>różnicach między rachunkowością bilansową a rachunkowością podatkową oraz umiejętności praktycznych w zakresie rozwiązań dotyczących rachunkowości podatkowej.</p> <p>Poznanie mechanizmów funkcjonowania kontroli podatkowej i skarbowej w Polsce, w tym obowiązków i praw kontrolowanych i kontrolujących.</p> <p>Umiejętność ewidencji w księgach rozstrzygnięć wydawanych po zakończeniu kontroli (decyzja, postanowienie, wyrok sądu administracyjnego).</p> <p>Wiedza o możliwości dokonywania korekt deklaracji (zeznań) w trakcie czynności kontrolnych lub po ich zakończeniu.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z użyciem foliogramów, wykorzystywanie w trakcie zajęć obowiązujących formularzy podatkowych służących rozliczeniom zobowiązań budżetowych przez podatników i płatników.</p> <p>Omawianie rozstrzygnięć WSA i NSA.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>Olchowicz I., Rachunkowość podatkowa, Difin, Warszawa 2008</p> <p>Wowra J., Kontrola podatkowa i skarbowa przedsiębiorców, Unimex, Wrocław 2006</p>
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994r. Ordynacja podatkowa, (tekst jednolity: Dz. U. Nr 8 z 2005 r. poz.60 z późn. zm). 2.Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. Nr 152 z 2009 r., poz. 1223) 3.Ustawa z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych, tekst jednolity Dz. U. Nr 54 z 2000, poz. 654, z późn. zm. 4.Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, tekst jednolity: Dz. U. Nr 14 z 2000r, poz. 176, z późn. zm.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Etyka w rachunkowości i rewizji finansowej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Ethics in Accounting			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Jolanta Wiśniewska
Treści kształcenia	<p>Etyka w rachunkowości jako element składowy etyki biznesu.</p> <p>Etyka w praktyce rachunkowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etyka menedżerów, - etyka księgowych - etyka biegłych rewidentów. <p>Kodeksy etyki księgowych i biegłych rewidentów.</p> <p>Analiza pojęcia „kreatywnej rachunkowości”.</p> <p>Błędy i oszustwa w rachunkowości -studium przypadków.</p> <p>Normy i standardy rewizji finansowej dotyczące wykrywania oszustw w rachunkowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> normy wykonywania zawodu biegłego rewidenta, Międzynarodowe Standardy Rewizji finansowej. <p>Nadzór nad rzetelnością sprawozdań finansowych : dyrektywy Unii Europejskiej, Nadzór publiczny, dobre praktyki.</p> <p>Odpowiedzialność w rachunkowości: odpowiedzialność kierownika jednostki, odpowiedzialność księgowego i odpowiedzialność biegłego rewidenta</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Zapoznanie się z zasadami etyki dotyczącymi rachunkowości, uregulowaniami prawnymi i zasadami nadzoru korporacyjnego i publicznego. Umiejętność oceny działań etycznych i nieetycznych (na podstawie studium przypadków). Wiedza dotycząca odpowiedzialności za rachunkowość w Polsce i Unii Europejskiej.</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach), materiały przygotowane przez prowadzącego.
Literatura obowiązkowa	Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości, http://WWW.skwp.pl Kodeks Etyki Zawodowej Biegłych Rewidentów. http://WWW.kibr.org.pl Kodeks etyki zawodowych księgowych IFAC, http://WWW.kibr.org.pl
Literatura uzupełniająca	M. Kutera, A. Hołda, T. Surdykowska, <i>Oszustwa księgowe</i> , Difin 2007. W. Gasparski, <i>Wykłady z etyki biznesu</i> . Nowa edycja uzupełniona, WSPiZ, 2007. Łyskawa P., <i>Normy wykonywania zawodu i etyka zawodowa a badanie sprawozdań finansowych</i> , KIBR Warszawa 2003. C.W. Jackson, <i>Bajki w świecie biznesu. Mroczna prawda o fałszowaniu sprawozdań finansowych</i> , PWN, 2008. N. Iyer, M. Samociuk, <i>Defraudacja i korupcja. Spacer po linie</i> , PWN 2007.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej (referat)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Audyt instytucji publicznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Public Institutions Auditing			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin; ćwiczenia – zaliczenie na stopień			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Jolanta Wiśniewska Dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<p>Istota audytu wewnętrznego w jednostkach sektora publicznego.</p> <p>Powiązania audytu z kontrolą wewnętrzną i audytem zewnętrznym.</p> <p>Problematyka audytu wewnętrznego sektora publicznego, rozpoczynając od genezy, a kończąc wskazaniem przyszłości tej dyscypliny.</p> <p>Analiza zagadnień dotyczących sektora publicznego : międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej, międzynarodowe standardy rewizji finansowej, normy wykonywania zawodu biegłego rewidenta, sprawozdawczość finansowa i budżetowa jednostek sektora publicznego, procedura badania sprawozdań budżetowych.</p> <p>Dokumentacja pracy audytora</p> <p>1. Model ryzyka. Roczny plan audytu na podstawie analizy ryzyka</p> <p>2. Audyt – dokumentacja, zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlecenie przeprowadzenia audytu wydane przez kierownika komórki, - przegląd wstępny, - matryce ryzyka, - program zadania audytowego, - ustalenia.

	Przykłady przeprowadzenia audytu wewnętrznego w instytucjach sektora publicznego.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem nauczania przedmiotu <i>Audyt instytucji publicznych</i> jest zaznajomienie studentów z istotą i genezą audytu instytucji publicznych. Uzyskanie wiedzy na temat uregulowań prawnych dotyczących audytu. Zapoznanie się z dokumentacją pracy audytora. Nabycie umiejętności praktycznych przeprowadzania audytu w instytucjach publicznych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach), materiały przygotowane przez prowadzącego.
Literatura obowiązkowa	K. Knedler, M. Stasik, <i>Audyt wewnętrzny w praktyce, audyt operacyjny i finansowy</i> , wydanie II, Polska Akademia Rachunkowości S.A. 2007; K. Winiarska, <i>Audyt wewnętrzny 2008</i> , Difin 2008.
Literatura uzupełniająca	K. Winiarska, <i>Teoretyczne i praktyczne aspekty audytu wewnętrznego</i> , Difin 2007. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005r. nr 249 poz. 2104 z późn. zmianami).
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny; ćwiczenia – kolokwium 2x

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość grup kapitałowych i konsolidacja sprawozdań finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Statements for Capital Group			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Janina Stankiewicz
Treści kształcenia	<p>1. Formy powiązań kapitałowych między jednostkami gospodarczymi. Relacje między podmiotami w grupie i formy podporządkowania.</p> <p>2. Istota i cel konsolidacji sprawozdań finansowych. Regulacje prawne – UoR i MSSF/MSR</p> <p>3. Organizacja rachunkowości jednostek grupy kapitałowej dla potrzeb konsolidacji sprawozdań finansowych.</p> <p>4. Metoda konsolidacji pełnej: na dzień rozpoczęcia sprawowania kontroli i na koniec okresu sprawozdawczego; wyłączenia i korekty kapitałowe; wartość firmy i kapitały mniejszości. Analiza przykładów ilustrujących powyższe problemy</p> <p>5. Metoda konsolidacji proporcjonalnej.</p> <p>6. Metoda praw własności.</p> <p>7. Dokumentacja konsolidacyjna.</p> <p>8. Przykład konsolidacji sprawozdania finansowego.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Zadaniem skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest dostarczenie użytkownikom i czytelnikom tych sprawozdań (właścicielom, inwestorom aktualnym i przyszłym) rzetelnych i prawdziwych informacji o sytuacji majątkowej i finansowej grup kapitałowych.</p> <p>Po wykładzie tym studenci będą posiadali wiedzę na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakresu i treści informacyjnych skonsolidowanego sprawozdania finansowego w świetle przepisów o rachunkowości, - metod i procedur konsolidacji sprawozdań finansowych, <p>a także będą potrafili zastosować procedury konsolidacji w przykładach praktycznych.</p>
Stosowane pomoce	Prezentacje i analiza skonsolidowanego SF

dydaktyczne	
Literatura obowiązkowa	<p><i>Ustawa o rachunkowości z 1994 r. ze zmianami,</i> <i>Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki i zakłady ubezpieczeń skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych</i> , Dz.U. 162 z 2008 r.</p> <p>M. Remlein, <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych</i>, Wyd. AE w Poznaniu, 2004, wyd. II</p> <p>J. Stankiewicz, J. Damięcka , <i>Podstawy konsolidacji sprawozdań finansowych</i>, Toruń TNOiK 2009</p> <p>R. Ignatowski, <i>Przewodnik po konsolidacji sprawozdań finansowych. Teoria. Zastosowanie praktyczne. Regulacje</i>, ODDK 2005</p>
Literatura uzupełniająca	MSSF 3, MSR 27, MSR 28, MSR 31, Bieżące artykuły
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość małych firm			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Accounting for Small Business			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia		30		12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Aleksander Zawadzki
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne rachunkowości MSP 2. Formy opodatkowania MSP 3. Obowiązki ewidencyjne MSP 3. Ewidencja majątku trwałego 4. Ewidencja materiałów 5. Ewidencja towarów i wyrobów gotowych 6. Ewidencja należności i zobowiązań 7. Ewidencja inwestycji 8. Ewidencja środków pieniężnych i kredytów bankowych 9. Rodzaje i ewidencja kapitałów MSP 10. Sposoby ustalania wyniku finansowego w MSP 11. Sprawozdawczość MSP
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Efektom kształcenia ma być nabycie wiedzy na temat specyfiki rachunkowości przedsiębiorstw z tego sektora. Stosowane w rachunkowości tych przedsiębiorstw uproszczenia oraz przyjęcie rozwiązań stosowanych w przepisach podatkowych wymusza konieczność znajomości szeregu przepisów prawnych. Ćwiczenia do przedmiotu mają za zadanie utrwalić sposoby ewidencji składników majątku, źródeł finansowania majątku oraz przychodów i kosztów w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Podstawą kursu jest wiedza zdobyta podczas wykładów i ćwiczeń z rachunkowości finansowej.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacje w programie PowerPoint, uzupełniane zapisami na tablicy, case study.
Literatura obowiązkowa	Sojak S., Stankiewicz J. (red.), <i>Podstawy rachunkowości</i> ; TNOiK; Toruń 2008. Ustawa z dnia 29 września 1994 o rachunkowości; Dz. U. Nr 121

	<p>poz. 591 Ustawa z dnia 15 lutego 1992 o podatku dochodowym od osób prawnych oraz zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania; Dz. U. Nr 106/1993 poz. 482 z późniejszymi zmianami</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Niemczyk R., <i>Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw</i>, Wrocław 2007 Emerling I., Pfaf J., Wójcik-Jurkiewicz M., <i>Prowadzenie ksiąg podatkowych i rachunkowych w małych i średnich podmiotach gospodarczych</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2001.</p>
Forma zaliczenia	<p>wykład - egzamin pisemny, ćwiczenia – kolokwium (dzienne 2x, zaoczne 1x)</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza i rewizja sprawozdań finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Analysis and Auditing			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość i audyt finansowy			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Janina Stankiewicz
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje, założenia i zasady rachunkowości a sprawozdania finansowe. Cechy jakościowe sprawozdań finansowych. 2. Elementy składowe sprawozdania finansowego i ich wartość informacyjna. Terminy sporządzania, zatwierdzania i ogłaszania sprawozdań finansowych. 3. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej podmiotu na podstawie sprawozdania finansowego w kontekście kontynuowania działalności przez podmiot. Wykorzystanie analizy wskaźnikowej. 4. Znaczenie regulacji prawnych - Ustawa o rachunkowości z 1994 r. a Międzynarodowe Standardy Rachunkowości / Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej a Krajowe i Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej. 5. Podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych, regulacje ustawowe - ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie, KIBR. Wymagania kwalifikacyjne i inne wobec biegłych rewidentów, niezależność biegłego rewidenta, formy wykonywania zawodu i świadczenie usług przez biegłych rewidentów. 6. Regulacje prawne w zakresie badania sprawozdań finansowych: obowiązek badania sprawozdań finansowych w świetle przepisów ustawy o rachunkowości, cel badania sprawozdań finansowych, treści opinii i raportu biegłego rewidenta, normy badania sprawozdań finansowych wydane przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. 7. Metody i zakres rewizji ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych: ocena ryzyka badania, plan badania ksiąg i sprawozdania finansowego, metody badania zgodności, wiarygodności i prawdziwości, dokumentacja rewizyjna, przykłady . 8. Dyskusja i analiza przypadków w oparciu o sytuacje z praktyki

	gospodarczej oraz publikowane sprawozdania finansowe i opinie biegłych rewidentów Monitorze Polskim B .
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zadaniem sprawozdań finansowych jest dostarczenie użytkownikom i czytelnikom tych sprawozdań (właścicielom, inwestorom aktualnym i przyszłym) rzetelnych i prawdziwych informacji o sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Po wykładzie tym studenci będą posiadali wiedzę na temat: - wykorzystania znaczenia analizy finansowej, - zadań i reguł rewizji finansowej i badania sprawozdań finansowych, - podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych,
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje, analiza przypadków
Literatura obowiązkowa	<i>Ustawa o rachunkowości z 1994 r. ze zmianami.</i> <i>Ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie z 1994 r. ze zmianami.</i> D. Krzywda (red.), <i>Rewizja sprawozdań finansowych</i> , SKwP, 2005. <i>Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej 2007</i> , A. Hołda, J. Pociecha, <i>Rewizja finansowa</i> , AE Kraków, 2004 Z. Fedak, <i>Metody i technika rewizji sprawozdań finansowych</i> , SKwP 1998.
Literatura uzupełniająca	<i>Standaryzacja rachunkowości i rewizji finansowej według MSSF i MSRF</i> , materiały Konferencji Auditingu, KIBR 2006, 2007 <i>Standardy (normy) badania sprawozdań finansowych</i> , KIBR <i>Kodeks etyki biegłych rewidentów</i> , KIBR A. Helin, <i>Techniki i metody badania sprawozdań finansowych</i> , FRRw P 1997.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie referatu

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość w zarządzaniu instytucjami kredytowymi			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management Accounting for Credit Institutions			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin – wykład, zaliczenie – ćwiczenia			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	dr Piotr Kozak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunkowości zarządczej w bankach,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koszty banku i ich klasyfikacja, 2. Rachunki kosztów w banku komercyjnym (pełny, kosztów działań), 3. Metody wyznaczania marż jednostkowych (bilansu warstwowego, jednej puli, rynkowych stóp procentowych, wartości transakcji), 4. Koszt kapitału własnego i obcego, 5. Budżetowanie w banku, 6. Ośrodki odpowiedzialności w banku i ich ocena, 7. Metody oceny rentowności: <ul style="list-style-type: none"> - operacji odsetkowych i nieodsetkowych, - klientów, - produktów, - ośrodków odpowiedzialności, 8. Metody oceny efektywności (EVA, ROI, próg rentowności, dźwignie i inne),
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat roli rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji operacyjnych i strategicznych, a w szczególności nabycie umiejętności z zakresu identyfikacji i analizy kosztów banku komercyjnego, obliczania marż jednostkowych na produktach bankowych, obliczania kosztu kapitału oraz oceny efektywności podejmowanych w banku

	decyzji, konstrukcji sprawozdania finansowego banku pro forma.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacja w programie PowerPoint, sprawozdania finansowe z Monitora B.
Literatura obowiązkowa	A. Piechocka-Kałużna, <i>Rachunkowość zarządcza w banku Rachunek kosztów działań (ABC) w zarządzaniu bankiem komercyjnym</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
Literatura uzupełniająca	S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2003. E. Kulińska – Sadłocha, <i>Controlling w banku</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003. K. Gigol, <i>Podstawy tworzenia planu finansowego banku</i> , Wydawnictwo Twiger, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	wykład – test jednokrotnego wyboru, ćwiczenia – rozwiązywanie zadań liczbowych, studium przypadku.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość w zarządzaniu instytucjami ubezpieczeniowymi			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management Accounting for Insurance Institutions			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Piotr Kozak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunkowości zarządczej w instytucjach ubezpieczeniowych,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koszty ubezpieczyciela i ich klasyfikacja, 2. Rachunki kosztów (pełny, kosztów działań), 3. Metody wyznaczania marż jednostkowych (bilansu warstwowego, jednej puli, rynkowych stóp procentowych, wartości transakcji), 4. Koszt kapitału własnego i obcego, 5. Budżetowanie w towarzystwie ubezpieczeniowym, 6. Ośrodki odpowiedzialności i ich ocena, 7. Metody oceny rentowności: <ul style="list-style-type: none"> - działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, - klientów, - produktów, - ośrodków odpowiedzialności, 8. Metody oceny efektywności (EVA, ROI, próg rentowności, dźwignie i inne).
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat roli rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji w instytucjach ubezpieczeniowych. Nabycie umiejętności z zakresu identyfikacji i analizy kosztów towarzystwa ubezpieczeniowego, obliczania marż jednostkowych na produktach, obliczania kosztu kapitału oraz oceny

	efektywności podejmowanych decyzji, konstrukcji sprawozdania finansowego pro forma towarzystwa ubezpieczeniowego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacja w programie PowerPoint, sprawozdania finansowe z Monitora B.
Literatura obowiązkowa	A. Karmańska, <i>Rachunkowość zarządcza ubezpieczyciela. Modelowanie na podstawie rachunku kosztów działań</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
Literatura uzupełniająca	T. Saganowski (red.), <i>Finansowe narzędzia zarządzania zakładem ubezpieczeń</i> , Wydawnictwo Poltex, Warszawa 2005. S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2003. W. Ronka-Chmielowiec (red.), <i>Zarządzanie finansami w zakładach ubezpieczeń</i> , Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz 2004.
Forma zaliczenia	wykład – test jednokrotnego wyboru, ćwiczenia – rozwiązywanie zadań liczbowych, studium przypadku.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Pomiar dokonań w rachunkowości zarządczej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Performance Measurment			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Dwuletnie, II stopnia			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		IV semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	dr A. Banaszkiwicz, dr E. Makowska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomiar dokonań w systemie rachunkowości <ol style="list-style-type: none"> a) cele działalności przedsiębiorstwa b) funkcjonowanie przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji c) rachunkowość – podsystemy i przemiany w niej zachodzące 2. Determinanty, metody i techniki projektowania mierników dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) efektywność, skuteczność i wydajność w kontekście pomiaru dokonań b) czynniki warunkujące przedmiot pomiaru dokonań c) mierniki dokonań d) podmioty pomiaru i oceny dokonań e) wpływ systemu pomiaru dokonań na funkcjonowanie przedsiębiorstwa 3. Tradycyjne koncepcje pomiaru dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) pomiar dokonań za pomocą wyniku finansowego b) systemy wskaźników finansowych c) ocena projektów inwestycyjnych 4. Współczesne koncepcje pomiaru dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) rachunkowość odpowiedzialności.

	<ul style="list-style-type: none"> b) wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie. c) zasady oceny ośrodków odpowiedzialności. d) strategiczna karta wyników. e) benchmarking strategiczny f) syntetyczne mierniki dokonań i kreowania wartości przedsiębiorstwa <p>5. Pomiar dokonań w praktyce</p> <ul style="list-style-type: none"> a) procedura opracowania i wdrożenia systemu pomiaru dokonań b) błędy we wdrażaniu systemów pomiaru dokonań c) czynniki powodzenia wdrożenia systemu pomiaru dokonań
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat stosowanych przez przedsiębiorstwa metod pomiaru dokonań oraz praktycznych umiejętności sporządzania oceny efektów dokonań przedsiębiorstwa (przy wykorzystaniu poznanych metod) oraz interpretacji uzyskanych wyników.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja Power Point
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Michalak J., „Pomiar dokonań. Od wyniku finansowego do Balanced Scorecard”, Difin 2008 2. Sojak S., „Rachunkowość zarządcza”, TNOiK, Toruń 2003 3. Świdowska K., (red.), Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów, Difin, Warszawa 2003r.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaplan R.S., Norton D.P., „Strategiczna Karta Wyników”, PWN Warszawa 2001r. 2. Karmańska A., „Wartość ekonomiczna w systemie informacyjnym rachunkowości finansowej”, Difin 2009
Forma zaliczenia	Egzamin na prawach zaliczenia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość informatyczna (laboratorium)			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		E-Accounting			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III i IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	-	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		30		15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Aleksander Zawadzki
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne prowadzenia rachunkowości przy pomocy techniki informatycznej oraz typologia i systematyka finansowo-księgowych systemów informatycznych. 2. Instalacja i parametryzacja systemu, wprowadzenie bilansu otwarcia. 3. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: aktywa trwałe i materiały. 4. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: środki pieniężne, kredyty, rozrachunki. 5. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: wyroby gotowe oraz ustalenie wyniku finansowego. 6. Zamknięcie roku obrachunkowego: przebiegania. 7. Sporządzanie sprawozdania finansowego przy pomocy systemu F-K
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Ćwiczenia z rachunkowości informatycznej mają za zadanie nauczyć studenta praktycznego stosowania informatycznego systemu finansowo-księgowego oraz jego instalacji i parametryzacji. Studenci wykorzystują wiedzę nabytą podczas wykładów i ćwiczeń z rachunkowości finansowej oraz informatyki. Do ćwiczeń wykorzystywana jest edukacyjna wersja systemu Symfonia F-K ugruntowująca rozumienie zasad księgowania i sporządzania poszczególnych elementów sprawozdania finansowego, stosowanie zasad rachunkowości, księgowanie i sporządzanie sprawozdań finansowych w informatycznych systemach finansowo-księgowych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	System finansowo-księgowy Sage Symfonia F-K, laboratorium komputerowe, przykładowe dokumenty księgowe
Literatura obowiązkowa	Sojak S., Stankiewicz J. (red.), <i>Podstawy rachunkowości</i> , TNOiK, Toruń 2008. Instrukcja obsługi systemu Symfonia F-K, Sage – Symfonia
Literatura uzupełniająca	Ustawa o rachunkowości, Ustawa z dnia 29 września 1994r. o

	<p>rachunkowości (Dz.U. z 2002r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)</p> <p>M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, <i>Komputerowe systemy finansowo – księgowo</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu; Kraków 2000.</p> <p>Januszewski A. Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania. Tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.</p>
Forma zaliczenia	ćwiczenia – kolokwium (1x)

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość w zarządzaniu firmą międzynarodową			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Accounting for Multinational Enterprises			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Dwuletnie, II stopnia			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		IV semestr			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	8
	ćwiczenia		0		0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Sławomir Soják, dr E. Makowska
Treści kształcenia	Celem kształcenia ma być zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania firmy międzynarodowej oraz metod i technik stosowanych w celu jej sprawnego zarządzania. Po ukończeniu kursu student będzie umiał dokonywać wyceny transferów pomiędzy podmiotami zdecentralizowanymi i powiązаныmi za pomocą różnych metod.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie i zakres rachunkowości międzynarodowej Istota rachunkowości międzynarodowej Czynniki determinujące rachunkowość w aspekcie międzynarodowym Klasyfikacja rachunkowości międzynarodowej i jej podstawowe wzorce Wpływ rachunkowości na międzynarodowe systemy zarządzania firmami 2. Rachunkowość w różnych krajach i strefach kulturowych 3. Elementy rachunkowości zarządczej w aspekcie międzynarodowym 4. Międzynarodowe determinanty rachunkowości zarządczej Techniki międzynarodowej rachunkowości zarządczej Konsekwencje odmiennych strategii konkurencji na rynku światowym 5. Aktualne kierunki rozwoju rachunkowości zarządczej na świecie

	<p>Pomiar wartości dla interesariuszy Analiza efektywności organizacji Systemy informatyczne wspomagające rachunkowość zarządczą</p> <p>6. Międzynarodowe centra rozliczeniowe 7. Pomiar i wycena transferów w przedsiębiorstwach międzynarodowych 8. Wpływ rachunkowości na międzynarodowej systemy zarządzania firmami 9. Wybrane problemy rachunkowości organizacji międzynarodowych</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja Power Point
Literatura obowiązkowa	<p>Winiarska K., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, OddK, Gdańsk 2009, Bednarski L., Gierusz J., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, PWE 2001, Sojak S., <i>Ceny transferowe</i>, PWN 2001</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Koźmiński A.K., <i>Zarządzanie międzynarodowe</i>, PWE 1999 Surdykowska S.T., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, Zakamycze 1999</p>
Forma zaliczenia	Egzamin na prawach zaliczenia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość podatkowa i kontrola skarbową			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Tax Accounting			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<p>Prawo bilansowe a prawo podatkowe, zasady prawa bilansowego i podatkowego. Przychody i koszty według prawa bilansowego i prawa podatkowego, różnice pomiędzy przychodami, kosztami i wynikiem według prawa bilansowego i prawa podatkowego.</p> <p>Wynik rachunkowy (wynik brutto) a wynik podatkowy (dochód): ustalanie wyniku rachunkowego, obliczanie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym (pdop i pdof), różnice pomiędzy wynikiem rachunkowym a podatkowym.</p> <p>Zeznanie podatkowe w podatku dochodowym od osób prawnych i podatku dochodowym od osób fizycznych. Amortyzacja według prawa bilansowego i prawa podatkowego.</p> <p>Inwestycje w obcych środkach trwałych według prawa bilansowego i prawa podatkowego. Rezerwy w prawie bilansowym i w prawie podatkowym.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wiedza o istniejących w ustawodawstwie polskim różnicach między rachunkowością bilansową a rachunkowością podatkową oraz nabycie przez słuchaczy umiejętności praktycznych w zakresie rozwiązań zawartych w rachunkowości podatkowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład z użyciem foliogramów, wykorzystywanie w trakcie zajęć obowiązujących formularzy podatkowych służących rozliczeniom zobowiązań budżetowych przez podatników i płatników
Literatura obowiązkowa	Olchowicz I., Rachunkowość podatkowa, Difin, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca	<p>1.Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994r. Ordynacja podatkowa, (tekst jednolity: Dz. U. Nr 8 z 2005 r. poz.60 z późn. zm).</p> <p>2.Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. Nr 152 z 2009 r., poz. 1223)</p> <p>3.Ustawa z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych, tekst jednolity Dz. U. Nr 54 z 2000, poz. 654, z późn. zm.</p> <p>4.Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, tekst jednolity: Dz. U. Nr 14 z 2000r, poz. 176, z późn. zm.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Budżetowanie i planowanie finansowe w jednostkach gospodarczych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Budgeting and Financial Planning			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Piotr Kozak, dr Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu, 2. Definicje planowania i budżetowania, 3. Rola planowania i budżetowania w przedsiębiorstwie, 4. Cele, funkcje i zasady planowania i budżetowania, 5. Rodzaje planów, 6. Etapy planowania, 7. Powiązania planów z budżetami, 8. Rodzaje budżetów, 9. Etapy budżetowania, 10. Elementy budżetów (sprzedaży, produkcji, zakupów i zużycia materiałów, kosztów według rodzajów i miejsc ich powstawania, kosztów wytworzenia produktów, wpływów i wydatków, kapitałów, inwestycji), 11. Sprawozdania pro forma, 12. Ocena wykonania budżetów i analiza przyczyn odchyleń wykonania od budżetów, 13. Zalety i wady planowania i budżetowania, 14. Planowanie, budżetowanie a strategiczna karta wyników (BSC), 15. Nowoczesne tendencje w zakresie planowania i budżetowania.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat roli planowania i budżetowania w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz umiejętności odróżniania planu od budżetu, umiejscowienia budżet w strukturze planów

	oraz w strukturze strategicznej karty wyników. Nabycie umiejętności sporządzania planów i budżetów oraz analizy odchyleń i ich interpretacji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacja w programie PowerPoint, sprawozdania finansowe z Monitora B.
Literatura obowiązkowa	W. Pluta, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Wydawnictwo PWE, Warszawa 2003. E. Nowak (red.) <i>Budżetowanie w przedsiębiorstwie</i> , Wolters Kluwer Polska, 2007
Literatura uzupełniająca	M. Ciechan-Kujawa, <i>Biznes plan. Standardy i praktyka</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2007. S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2003. S. Sojak (red), <i>Założyć firmę i nie zbankrutować – aspekty zarządcze</i> , Wydawnictwo Difin, Warszawa 2009.
Forma zaliczenia	wykład – test jednokrotnego wyboru, ćwiczenia – rozwiązywanie zadań liczbowych, studium przypadku.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	Etyka w rachunkowości i rewizji finansowej				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethics in Accounting				
Kierunek	Finanse i Rachunkowość				
Specjalność	Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi				
Stopień studiów	II				
Rok studiów	II				
Semestr studiów	IV				
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)	Wykład – zaliczenie				
Liczba punktów ECTS	3				

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Jolanta Wiśniewska
Treści kształcenia	<p>Etyka w rachunkowości jako element składowy etyki biznesu. Etyka w praktyce rachunkowości: - etyka menedżerów, - etyka księgowych - etyka biegłych rewidentów. Kodeksy etyki księgowych i biegłych rewidentów. Analiza pojęcia „kreatywnej rachunkowości”. Błędy i oszustwa w rachunkowości -studium przypadków. Normy i standardy rewizji finansowej dotyczące wykrywania oszustw w rachunkowości: normy wykonywania zawodu biegłego rewidenta, Międzynarodowe Standardy Rewizji finansowej. Nadzór nad rzetelnością sprawozdań finansowych : dyrektywy Unii Europejskiej, Nadzór publiczny, dobre praktyki. Odpowiedzialność w rachunkowości: odpowiedzialność kierownika jednostki, odpowiedzialność księgowego i odpowiedzialność biegłego rewidenta</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie się z zasadami etyki dotyczącymi rachunkowości, uregulowaniami prawnymi i zasadami nadzoru korporacyjnego i publicznego. Umiejętność oceny działań etycznych i nieetycznych (na podstawie studium przypadków). Wiedza dotycząca odpowiedzialności za rachunkowość w Polsce i Unii Europejskiej.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach), materiały przygotowane przez prowadzącego.
Literatura obowiązkowa	Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości, http://WWW.skwp.pl Kodeks Etyki Zawodowej Biegłych Rewidentów. http://WWW.kibr.org.pl Kodeks etyki zawodowych księgowych IFAC, http://WWW.kibr.org.pl
Literatura uzupełniająca	M. Kutera, A. Hołda, T. Surdykowska, <i>Oszustwa księgowe</i> , Difin 2007. W. Gasparski, <i>Wykłady z etyki biznesu</i> . Nowa edycja uzupełniona, WSPiZ, 2007. Łyskawa P., <i>Normy wykonywania zawodu i etyka zawodowa a badanie sprawozdań finansowych</i> , KIBR Warszawa 2003. C.W. Jackson, <i>Bajki w świecie biznesu. Mroczna prawda o fałszowaniu sprawozdań finansowych</i> , PWN, 2008. N. Iyer, M. Samociuk, <i>Defraudacja i korupcja. Spacer po linie</i> , PWN 2007.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej (referat)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunek zarządcza w hotelarstwie i turystyce			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Hospitality Management Accounting			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Sławomir Sojak
Treści kształcenia	<p>Cechy specyficzne usług hotelarskich i gastronomicznych i ich związki z turystyką i wypoczynkiem.</p> <p>Podaż i popyt na bazę noclegowa i usługi gastronomiczne Międzynarodowy rynek usług hotelarskich.</p> <p>Podstawowe pojęcia dotyczące kosztów.</p> <p>Analiza relacji: koszty – wolumen sprzedaży – zysk. Analiza prognozy rentowności i wrażliwości zysku.</p> <p>Podstawy polityki cenowej: koncepcje Boston Consulting Group, Yield Management.</p> <p>Budżetowanie i analiza odchyleń sprzedaży, kosztów i wyników.</p> <p>Zarządzanie kosztami w cyklu gastronomicznym.</p> <p>Zarządzanie kapitałem pracującym.</p> <p>Analiza rentowności jednostek wewnętrznych.</p> <p>Analiza sprawozdań finansowych dla celów zarządczych.</p> <p>Ocena efektywności decyzji inwestycyjnych.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania tego przedmiotu jest zaznajomienie studentów z rolą rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania i kontroli decyzji podczas zarządzania usługami turystycznymi w warunkach wolnego rynku. Po kursie tego przedmiotu studenci powinni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znać cechy charakterystyczne usług turystycznych, w szczególności hotelarskich i gastronomicznych, • umieć rozróżniać koszty niezbędne dla celów

	<p> sprawozdawczych od kosztów potrzebnych dla celów decyzyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • znać sposoby wyceny kosztów i kalkulacji kosztów jednostkowych, • znać sposoby badania rentowności usług i badania wrażliwości zysku, • znać podstawowe sposoby kształtowania popytu za pomocą zróżnicowania cen na świadczone usługi, • potrafić ocenić sytuację finansową firm turystycznych na podstawie sprawozdań finansowych i mierników operacyjnych..
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach) zagadnień teoretycznych wspartych przykładami praktycznymi.
Literatura obowiązkowa	R. Kotaś, S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza w hotelarstwie i gastronomii</i> , PWE, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	<p>T. Knowles, <i>Zarządzanie hotelarstwem i gastronomią</i>, PWE, Warszawa 2001.</p> <p>M. Bednarska, G. Gołembski, E. Markiewicz, M. Olszewski, <i>Przedsiębiorstwo turystyczne. Ujęcie statyczne i dynamiczne</i>, Warszawa PWE 2007.</p> <p>W. Biczysko, R. D. Tauber, <i>Zarządzanie finansami w hotelarstwie, gastronomii i turystyce</i>, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, Poznań 2008.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin testowy z elementami rozwiązania krótkich zadań.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość w zarządzaniu przedsiębiorstwami i gospodarstwami rolniczymi			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Farm Accountancy			
Kierunek		Finanse i rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E, Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<p>1. Potrzeby informacyjne w zarządzaniu przedsiębiorstwem i gospodarstwem rolnym.</p> <p>2. Wybrane elementy rachunkowości rolniczej: sposoby obliczania kategorii produkcji dla poszczególnych działalności i gospodarstwa ogółem dla metody kasowej i memoriałowej, koszty bezpośrednie i pośrednie, zmienne i stałe, kategorie wynikowe dla działalności i całego gospodarstwa, działalność operacyjna, finansowa, inwestycyjna i prywatna.</p> <p>3. Taksacja rolnicza: zasady wyceny składników majątku gospodarstwa – metoda porównawcza, dochodowa, kosztowa, wycena ziemi, wycena pracy, wycen środków trwałych, wycena środków obrotowych i produktów rolniczych, wycena artykułów obrotu wewnętrznego.</p> <p>4. Kalkulacje rolnicze: cel, metody i ich przydatność w podejmowaniu decyzji, konkurencyjność i opłacalność na</p>

	<p>etapie „ex post” i „ex ante”, obroty produktów i środków produkcji, rachunki wydajności i efektywności jednostkowej roślin i zwierząt, koszty bezpośrednie poszczególnych działalności, nadwyżka bezpośrednia.</p> <p>5. Księgowość rolnicza: systemy księgowości, zakres danych źródłowych, sposoby gromadzenia i przechowywania danych, częstotliwość i sposób dokonywania zapisów, sposoby kontroli danych, korekty błędów księgowych, książka inwentarzowa, książka wpłat i wypłat, książka obrotów i zaszłości, zasady zamykania okresu obrachunkowego, rachunek przepływów, rachunek zysków i strat, bilans zamknięcia, raport indywidualny gospodarstwa rolniczego.</p> <p>6. Zarządzanie kosztami.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy niezbędnej do prawidłowego ewidencjonowania operacji gospodarczych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach rolniczych w warunkach gospodarki rynkowej oraz znajomość elementów kalkulacji i taksacji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Pokaz slajdów, studia przypadków
Literatura obowiązkowa	<p>1.L. Goraj, S. Mańko, R. Sass, Z. Wyszowska, Rachunkowość rolnicza, Difin, Warszawa 2004</p> <p>2.L. Goraj, Rachunkowość rolnicza, Difin, Warszawa 2004</p> <p>3.M. Kucharczyk, W. Nowak, Międzynarodowy Standard Rachunkowości Nr 41 – Rolnictwo, SKwP, Monitor Rachunkowości Nr 7-8(31) z 2001 r.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1.L. Goraj, S. Mańko, Rachunkowość i analiza ekonomiczna w indywidualnym gospodarstwie rolnym, Difin, Warszawa 2009.</p> <p>2.A. Ibrón, J. Tyl, Rachunkowość przedsiębiorstw i instytucji rolniczych, Hortpress, Warszawa 2000</p>
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	Rachunkowość w strategicznym zarządzaniu przedsiębiorstwem				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Strategic Management Accounting				
Kierunek	Finanse i Rachunkowość				
Specjalność	Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi				
Stopień studiów	Dwuletnie, II stopnia				
Rok studiów	II rok				
Semestr studiów	III semestr				
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)	E, Z				
Liczba punktów ECTS	6,0				

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr A. Banaszekiewicz, dr E. Makowska, dr M. Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<p>1. Wybrane aspekty zarządzania strategicznego Pojęcie, cechy i poziomy strategii Istota zarządzania strategicznego</p> <p>2. Wartość jako nadrzędny cel działalności przedsiębiorstwa Ewolucja celów i mierników działalności przedsiębiorstwa Interesariusze przedsiębiorstwa a prymat właścicieli Zewnętrzny i wewnętrzny łańcuch wartości Modele przewagi konkurencyjnej a kreowanie wartości Determinanty wartości</p> <p>3. Charakterystyka strategicznej rachunkowości zarządczej Geneza i uwarunkowania strategicznej rachunkowości zarządczej Koncepcje strategicznej rachunkowości zarządczej Operacyjna i strategiczna rachunkowość zarządcza Strategiczne zarządzanie kosztami</p>

	<p>4. Rachunkowość zarządcza w analizie strategicznej</p> <p>Analiza portfelowa</p> <p>Analiza łańcucha wartości</p> <p>Analiza strukturalnych czynników kosztotwórczych</p> <p>Analiza kosztów konkurencji</p> <p>5. Rachunkowość zarządcza w planowaniu i realizacji strategii</p> <p>Rachunek kosztów działań</p> <p>Rachunek kosztów docelowych</p> <p>Rachunek kosztów ciągłego usprawniania</p> <p>Rachunek kosztów cyklu życia produktu</p> <p>Rachunek kosztów jakości</p> <p>Benchmarking strategiczny</p> <p>6. Rachunkowość zarządcza w kontroli strategicznej</p> <p>Mierniki stosowane w warunkach kontroli strategicznej</p> <p>Wielowymiarowe karty wyników</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat istoty i roli strategicznej rachunkowości zarządczej w procesie zarządzania strategicznego oraz różnych jej koncepcji, modeli i instrumentów.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja Power Point
Literatura obowiązkowa	<p>1. Świdarska K., (red.), Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów, Difin, Warszawa 2003r.</p> <p>2. Nowak E., „Strategiczna rachunkowość zarządcza”, PWE, Warszawa 2008</p> <p>3. Nita B., „Metody wyceny i kształtowania wartości przedsiębiorstwa”, PWE, Warszawa 2007</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Kaplan R.S., Norton D.P., „Strategiczna Karta Wyników”, PWN Warszawa 2001r.</p> <p>2. Sojak S., Józwiak H., „Rachunek kosztów docelowych”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004</p> <p>3. Ciechan-Kujawa M. „Rachunek kosztów jakości”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005r.</p> <p>4. Kister A. „Zarządzanie kosztami jakości”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005r.</p> <p>5. Jaruga A., Fijałkowska J., „Rachunkowość i zarządzanie kapitałem intelektualnym”, Gdańsk 2002</p>
Forma zaliczenia	Egzamin, kolokwium zaliczeniowe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza i rewizja sprawozdań finansowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Analysis and Auditing			
Kierunek		Finanse i Rachunkowość			
Specjalność		Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Janina Stankiewicz
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje, założenia i zasady rachunkowości a sprawozdania finansowe. Cechy jakościowe sprawozdań finansowych. 2. Elementy składowe sprawozdania finansowego i ich wartość informacyjna. Terminy sporządzania, zatwierdzania i ogłaszania sprawozdań finansowych. 3. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej podmiotu na podstawie sprawozdania finansowego w kontekście kontynuowania działalności przez podmiot. Wykorzystanie analizy wskaźnikowej. 4. Znaczenie regulacji prawnych - Ustawa o rachunkowości z 1994 r. a oraz Międzynarodowe Standardy Rachunkowości / Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej a Krajowe i Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej. 5. Podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych, regulacje ustawowe - ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie, KIBR. Wymagania kwalifikacyjne i inne wobec biegłych rewidentów, niezależność biegłego rewidenta, formy wykonywania zawodu i świadczenie usług przez biegłych rewidentów. 6. Regulacje prawne w zakresie badania sprawozdań finansowych: obowiązek badania sprawozdań finansowych w świetle przepisów ustawy o rachunkowości, cel badania sprawozdań finansowych, treści opinii i raportu biegłego rewidenta, normy badania sprawozdań finansowych wydane przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. 7. Metody i zakres rewizji ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych: ocena ryzyka badania, plan badania ksiąg i sprawozdania finansowego, metody badania zgodności, wiarygodności i prawdziwości, dokumentacja rewizyjna, przykłady . 8. Dyskusja i analiza przypadków w oparciu o sytuacje z praktyki

	gospodarczej oraz publikowane sprawozdania finansowe i opinie biegłych rewidentów Monitorze Polskim B .
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zadaniem sprawozdań finansowych jest dostarczenie użytkownikom i czytelnikom tych sprawozdań (właścicielom, inwestorom aktualnym i przyszłym) rzetelnych i prawdziwych informacji o sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Po wykładzie tym studenci będą posiadali wiedzę na temat: - wykorzystania i znaczenia analizy finansowej, - zadań i reguł rewizji finansowej i badania sprawozdań finansowych, - podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje, analiza przypadków
Literatura obowiązkowa	<i>Ustawa o rachunkowości z 1994 r. ze zmianami.</i> <i>Ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie z 1994 r. ze zmianami.</i> D. Krzywda (red.), <i>Rewizja sprawozdań finansowych</i> , SKwP, 2005. A. Hołda, J. Pocięcha, <i>Rewizja finansowa</i> , AE Kraków, 2004 <i>Krajowe i Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej</i> Z. Fedak, <i>Metody i technika rewizji sprawozdań finansowych</i> , SKwP 1998.
Literatura uzupełniająca	<i>Standaryzacja rachunkowości i rewizji finansowej według MSSF i MSRF</i> , materiały Konferencji Auditingu, KIBR 2006,2007,2008 <i>Standardy (normy) badania sprawozdań finansowych</i> , KIBR <i>Kodeks etyki biegłych rewidentów</i> , KIBR A. Helin, <i>Techniki i metody badania sprawozdań finansowych</i> , FRRw P 1997.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie referatu